

Hermann Georg Krohn

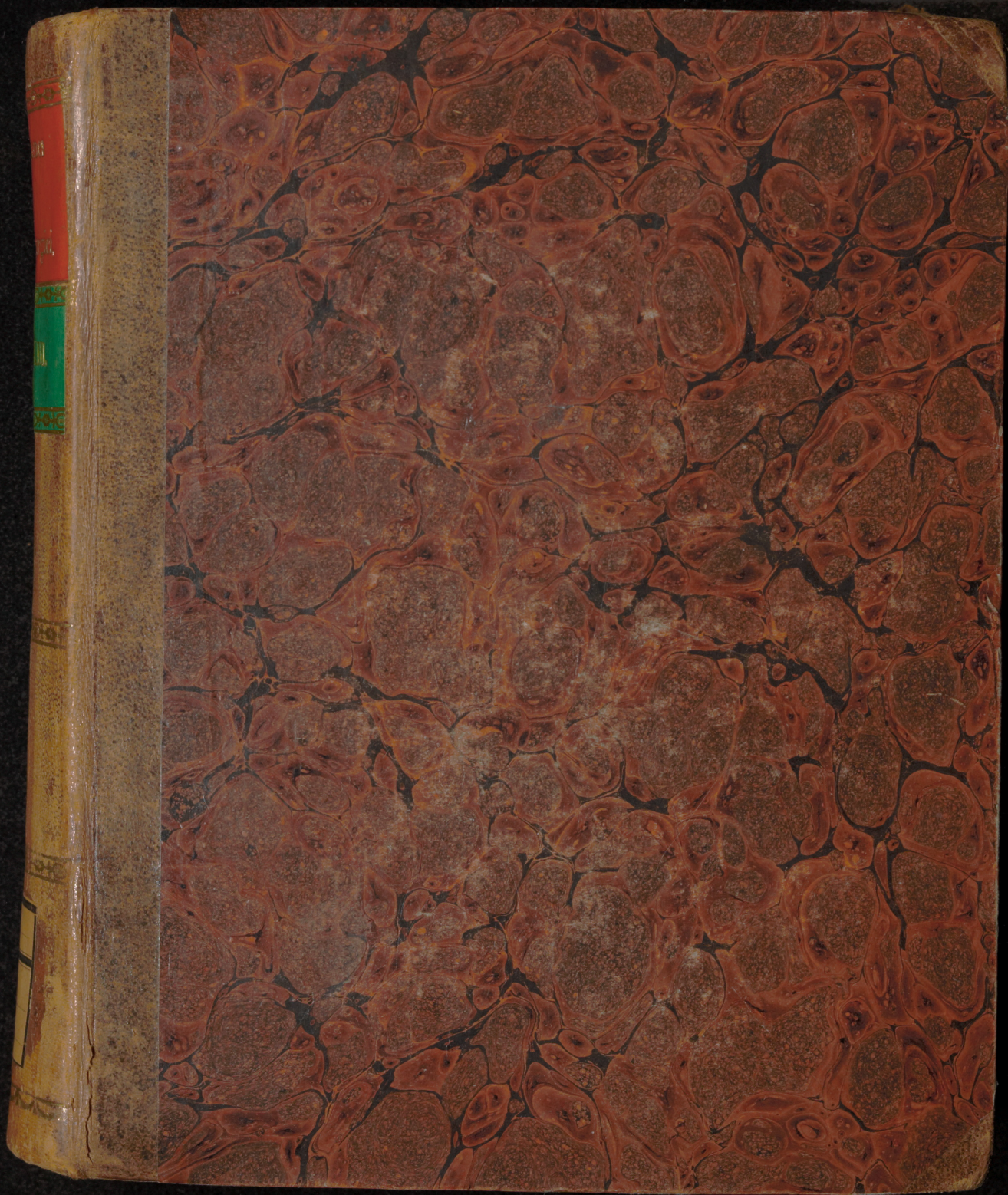
Dissertatio Juridica Inauguralis De Concursu Novercæ Cum privignis

Basileæ: Literis Deckerianis, [1728]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn892626151>

Druck Freier Zugang

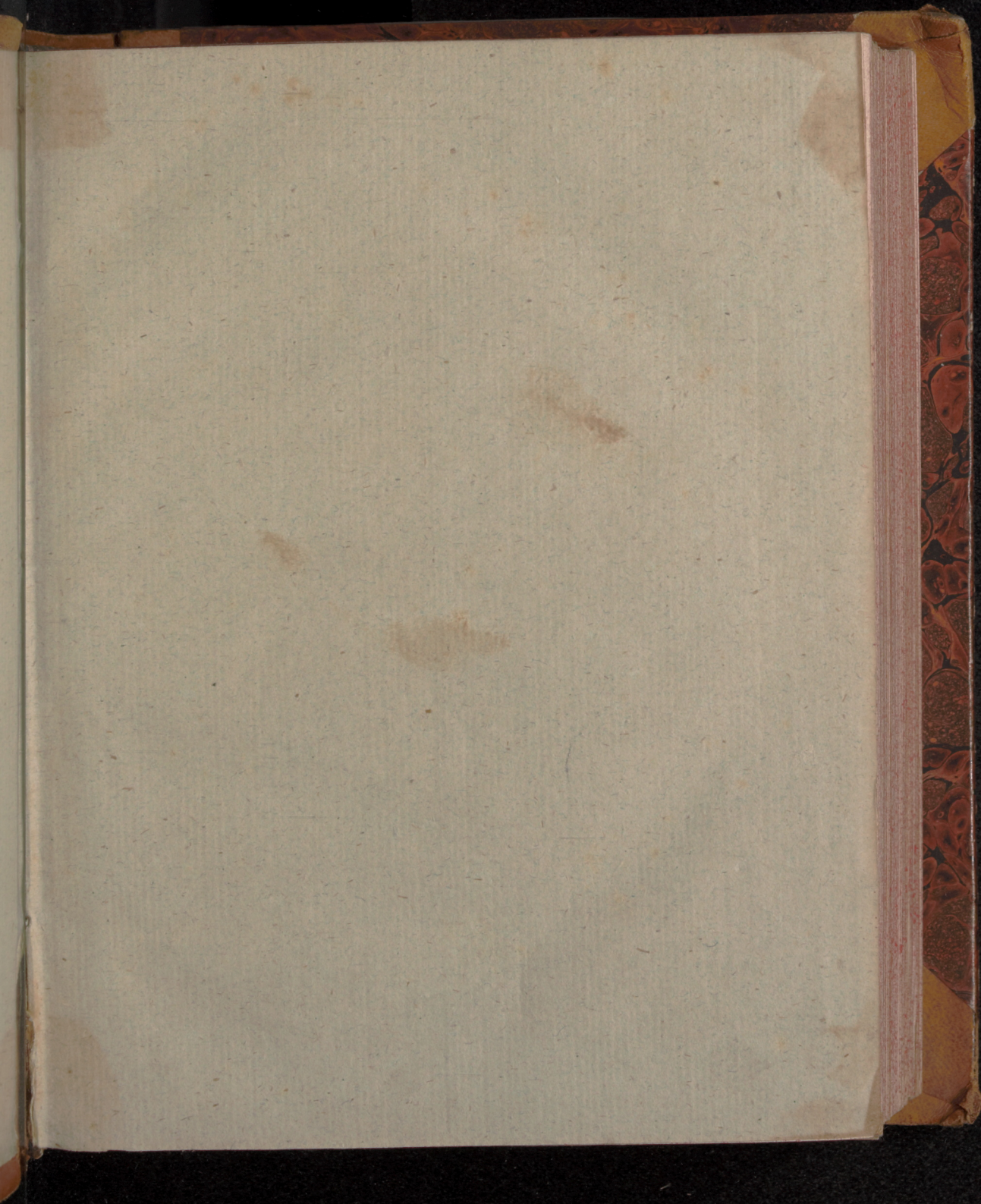

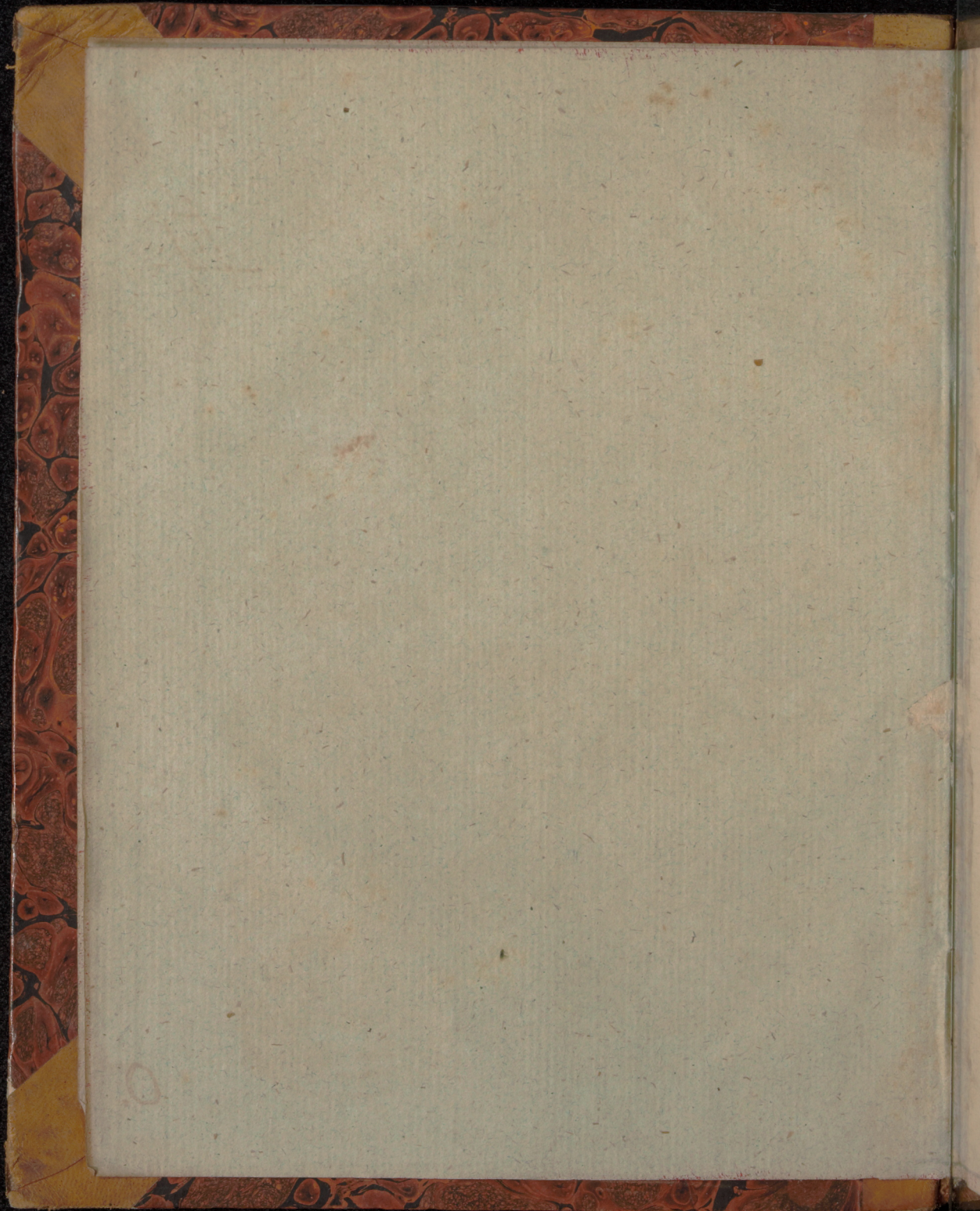
Universitäts
Bibliothek
Rostock

http://purl.uni-rostock.de/rostdok/ppn892626151/phys_0001

DFG

V. l. — 197(23.)
Fil. — 197(23.)

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS

D E

CONCURSU NOVERCÆ

CUM

PRIVIGNIS,

QUAM

EX DECRETO ET CONSENSU

MAGNIFICI ET AMPLISSIMI ICTORUM

ORDINIS

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES

ET PRIVILEGIA CONSEQUENDI

IN PERANTIQUA HELVETIORUM UNIVERSITATE

PUBLICÆ ERUDITORUM DISQUISITIONI

ANNO M DCC XXVIII. die 14. MAJI.

H. L^q. C.

P R Æ S E N T A T

HERMANNUS GEORGIUS ROSEN/
ROSTOCH. MEGAPOL.

B A S I L E Æ, LITERIS DECKERIANIS.

INCLYTÆ REIPUBLICÆ
ET
SACR. ROMAN. GERMANIC. IMPER.
LIBERÆ CIVITATIS

LUBECÆ,
D^N. D^N. CONSULIBUS,
AC
UNIVERSO SENATUI,
VIRIS

*ILLUSTRIBUS, MAGNIFICIS, PRÆNOBILISSI-
MIS, CONSULTISSIMIS, GENEROSIS, PRUDEN-
TISSIMIS, AMPLISSIMIS,*

MÆCENATIBUS ATQUE PATRONIS SUI
ÆTERNO HONORIS CULTU PROSEQUENDIS
INAUGURALEM HANCE DISSERTATIONEM
IN TESTIMONIUM DEVOTÆ MENTIS
CUM APPRECIATIONE FELICIS REGIMINIS
DAT, DICAT, CONSECRAT
NOMINUM TANTORUM

CULTOR OBSERVANTISSIMUS

HERM. GEORG. ROHM.

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS,

DE

CONCURSU NOVERCÆ CUM PRIVIGNIS.

§. I.

Quo processu Cridæ punctum præferentiæ seu prælationis haud esse infimi subsellii, sed sæpius etiam per diversas instantias magno tam temporis, quam sumptuum dispendio protrahi, experientia testatur. Interpretatio & Legum civilium & statutorum localium, omnibus haud eadem, dubio procul hanc inter alia gignit fœcundam litium segetem. Enim vero quilibet, prout sibi expedire cognoscit, huic illive opinioni ac interpretationi, cujus propugnatorem in hoc ad dissentiendum proclivi, admodum seculo unum vel plures facile invenit, firmiter inhæret, ac non nisi coactus cedit. Ex variis circa prioritatem altercationibus, quas recensere instituti nostri non permittit ratio, unicam saltem in foro abunde obviam præsentis disquisitioni subicere, ac quid ejus intuitu humeri valeant, quidve ferre recusent, investigare constitui-
mus. Eam scilicet, quæ inter privignos sive liberos prioris matrimonii, novercamque eorum in casu, quo Pater & respective maritus obærat, ad concursum vel provolutus volens, vel ad eum invitatus trahitur, aut etiam concursu haud quidem existente, tamen post mortem fugamve patris & re-

A

spective

pective mariti tantum haud invenitur, unde & uxori secundæ seu novercæ ratione dotis & illatorum & liberis prioris matrimonii seu privignis intuitu bonorum suæ matris satisfieri potest, sed alterutra pars vel toto, vel parte ad minimum carere tenetur. Quam Materiam initio ex Jure Civili Romano, dein ex Jure Saxonico, & denique ex Jure Lubecensi, quæ tria jura apud Germanos celebratissima sunt, pro nostris viribus breviter enucleatam sistemus.

§. 2. Facto ergo initio à *Jure Romano*, ommissaque explanatione Rubri Dissertationis nostræ, ceu non difficulter intelligibili, quo eo clarius pateat: An & quo in casu *Jus Civile Romanum* liberis prioris Matrimonii, seu privignis intuitu bonorum Matris suæ præ Novercæ ratione dotis & illatorum concesserit præferentiam tunc quando utrique parti ex bonis mariti & respective Patris satisfieri non potest, prænotandum est, quod D.D. bona uxorum redigant ad Classem triplicem, scilicet quod sint vel *Dotalia* vel *Paraphernalia* vel *Receptitia* ita tamen, ut hæc epitheta demum oriantur ex contracto matrimonio, dum ante illud, quantascunque etiam Mulier habeat divitias hæc discrimine non gaudeant (a).

§. 3. Porro sciendum est, nos non versari hic in eo casu ubi vel res privignorum maternæ, vel res novercæ extant, nam hæc res extantes recte præcipiuntur, jure Dominii, quod omnia privilegia antecedit, (b) sed solum in casu eo ubi ex bonis maternis privignorum, exque rebus Novercæ nihil superest, sed quælibet pars sibi debita petit & habere cupit.

§. 4. His præmissis *dotalia* quod attinet *bona*, dicta etiam *res Uxoriaræ* (nam utut sint, qui bona uxoria & res uxorias pro synonymis habeant (c) tamen verius est, *bona uxoria* esse genus, at vero *res uxorias* esse speciem, ac *res uxorias* in jure nostro nullam aliam admittere significationem, quam ut denotent

(a) *Sam. Stryck*, in dissert. de Jure mariti in bonis uxoris, c. 1. n. 12.

(b) *Moller*. Lib. 1. Semestr. c. 26. n. 3. *Berlich*. P. 1. Conclus. 64. n. 1. 2. 3.

(c) *Hotomann* in tractatu de dote §. 4.

tent *res dotales*, (d) Certum omnino est, quod liberi prioris matrimonii seu privigni, ratione dotis suæ matris, gaudeant præferentia præ Noverca ratione suæ dotis de *Jure Romano* (e).

§. 5. Equidem posset reperi, idem illud privilegium prælationis quod Privignis competit ratione repetitionis dotis suæ matris, (f) competere quoque uxori secundæ intuitu dotis suæ repetendæ, (g) privilegiatum vero contra æque privilegiatum non gaudere privilegio. (h) Sed potius duos privilegiatos concurrentes mutuo concursu se impedire, privilegiaque sic confundi & pro privilegiatis ad invicem eos non haberi (i).

§. 6. Sed hæc utut se omnino ita habeant, Thesin tamen nostram supra §. 4. traditam non infringunt. Etenim præter citatum privilegium prælationis privignis, quoad dotem maternam, nec non quoad reliqua bona materna, in bonis patris tacita etiam competit hypotheca (k) ita ut quoad reliqua bona materna incipiat statim privignorum hypotheca ex tempore suscipiendæ administrationis, (l) vel juxta alios à tempore susceptæ administrationis (m) vel denique quod certius, à tempore mortis matris (n) imo & ea tacita hypotheca, quæ uxori primæ, ceu Privignorum matri, ratione dotis repetendæ competiit in bonis mariti (o) utique transivit ad liberos illius, ceu jus reale, quemvis hæredem, imo & cessionarium sequens (p) & ut ut etiam secundæ uxori ceu novercæ ratione suæ dotis competat tacita hypotheca in bo-

A 2

nis

(d) Tot. tit. C. de Rei uxor. act. §. 29. J. de Action. *Dn. Berger* in *Diff. de Discrimine bonorum Uxoris* Th. 1.

(e) L. 21. ff. solut. matrim.

(f) L. 12. §. 1. C. qui pot. in pign. habent.

(g) L. 22. §. fin. ff. sol. matrim.

(h) Ex L. 8. in pr. ff. de Excus. Tutor.

(i) L. 11. §. fin. ff. de Minor. à *Sande* 1. Def. Frisic. 2.

(k) L. 6. §. fin. C. de bon. quæ liber.

(l) D. L. 6. §. fin. *Lauterbach*, Comp. ff. tit. in quib. caus. pign. tac. p. m. 405.

(m) *Carpzov*. P. 2. C. 24. def. 17. n. 3.

(n) *Sam. Stryck*. in not. ad Comp. ff. *Lauterbach*, cit. tit.

(o) L. unic. §. 1. C. de rei uxor. action. §. 29. J. de Action.

(p) *Negusant*. de pignor. p. 2. m. 4. n. 30. seqq. *Mevius* ad jus *Lubec*. L. 3. t. 1. a. 9. n. 16.

nis mariti (q) nil minus tamen siue initium hujus hypothecæ sumas à die contracti matrimonii cum quibusdam (r) siue à tempore nuptiarum & benedictionis sacerdotalis, cum aliis (s) id certum manet, quod liberorum prioris matrimonii tacita hypotheca, siue de ea, quæ ex persona matris ad eos transiuit, siue de ea, quæ ipsis proprio jure competit, quæras antiquior hypotheca novercæ, & sic illius hypothecæ præferenda sit, dum juris est, quod in casu, ubi pluribus competit hypotheca eodem quidem modo, sed diverso tempore, tum prior etiam unico momento (t) sit potior, (u) & quod hoc axioma procedat in omni genere pignorum (w). Concluditur ergo Liberos prioris matrimonii, hic privignos intuitu dotis maternæ, omnino doti novercæ, si non jure prælationis, attamen jure antiquioris hypothecæ præferri.

§. 7. Eadem quæ de dote scripta sunt, suo modo recte applicantur Bonis Paraphernalibus. Nam licet nec uxoribus ratione harum rerum de *Jure Romano* ullum competat prælationis privilegium (x) & consequenter nec earum liberi isto gaudere valeant, nil minus tamen uxores earum rerum intuitu eo jure tacita hypotheca in mariti bonis munitæ sunt (y) quæ ad earum liberos transit (z) cum vero tacita hypotheca vim acceperit à tempore illationis (†) at vero indubium sit, uxoris primæ paraphernalia esse illata prius, quam paraphernalia secundæ uxoris, hic novercæ, hinc patet ex temporis prioritate etiam hic præponi liberos prioris matrimonii seu privignos

(q) D. L. unic. §. 1. C. de rei uxor. act. §. 29. J. de action.

(r) *Lauterbach. Comp. ff. d. tit. p. m. 406.*

(s) *Gailius 2. §. 86. n. 3. Carpzov. d. l. def. 1. n. 4.*

(t) *Gailius 2. Observ. 25.*

(u) L. 2. & 7. C. qui potior in pign. p. m. 408. *Carpzov. d. defin. 110. n. 3.*

(w) *Lauterb. Comp. ff. t. qui pot. in pign. p. m. 408. Carpz. d. d. 110. n. 3.*

(x) *Carpzov. P. 1. C. 28. d. 86. n. 1. 2. 3. Gail. 2. Obs. 92. n. 10. Mevius ad Jus Lubec. L. 3. t. 1. a. 9. n. 36.*

(y) *Carpzov. d. l. n. 3. Mevius. d. l. Gail. d. L.*

(z) *Vid. §. præced. 6.*

(†) *Mevius d. n. 36.*

vignos cum paraphernalibus bonis suæ matris, Novercæ ratione suorum paraphernalium.

§. 8. Id lubenter concedimus præferri Novercam dotem repetentem privignis repetentibus bona paraphernalia matris suæ. Ratio aperta hæc est, quia uti monuimus §. præcedenti, nec ipsi privignorum matri ratione paraphernalium in bonis mariti competiit prælationis privilegium, sed solum tacita hypotheca sine ullo privilegio. Hac ergo sua matre liberi non possunt esse melioris conditionis (a) maxime dum illis nullibi in iure ratione horum bonorum prælationis privilegio prospectum est. (b) Contenti ergo & hi debent esse hypotheca tacita ratione horum bonorum, & sic uxor secunda, hic noverca privilegio prælationis simul gaudens eosdem cum dote omnino præcedit (c). Hoc suo modo recte ampliatur, quoad ea bona quæ liberis prioribus ultra veram dotis maternæ æstimationem loco ejus à Patre forte sunt promissa, cum jus prælationis liberorum priorum saltem in dote patri vere illata valeat & in alterius præjudicium ad alia promissa non possit extendi (d).

§. 9. Idem dicendum videtur quoad *reliqua adventitia bona* privignorum, quæ scilicet à Parentibus ex Linea materna quocunque titulo sive hæreditario, sive Legati sive donationis &c. ad istos devenerunt. Dum enim Pater horum bonorum & usum fructum (e) & liberam ac plenissimam administrationem (f) habet, liberis vicissim ratione horum bonorum in bonis Patris tacita competit hypotheca (g) non vero item privilegium prælationis, unde sequitur quod Noverca cum dote illis omnino præferatur, cum paraphernalibus

A 3

- (a) Carpzov. P. 1. C. 28. d. 97. n. 5.
- (b) Mevius ad jus Lub. L. 2. t. 2. a. 31. n. 13.
- (c) L. 7. C. qui potior in pign. Novell. 7. c. 3. Lauterbach. Comp. ff. tit. de priv. cred. p. m. 586.
- (d) Richter de priv. cred. c. 3. §. 1. n. 156.
- (e) §. 1. J. per quas pers. cuique acquirit. L. 6. C. de bon. quæ liber.
- (f) L. 1. C. de bon. matern. L. 6. §. 2. C. de bon. quæ liber.
- (g) L. 6. §. fin. C. de bon. quæ liber.

bus vero non item indistincte, sed solummodo eo in casu, ubi Noverca hypotheca antiquior est illa privignorum.

§. 10. *Receptitia* uxorum bona *Spil* sive mavis *Spill* Gelder dicta quod attinet, eorum consideratio huc non spectare videtur. Cum enim illorum & proprietatem & usum fructum & administrationem sibi uxor reservaverit (b) illaque extra domum mariti velut separata sibi habeat & possideat, (i) plane diversitatis apparet ratio. Equidem si ex his bonis forte quaedam ad maritum devenerint, & extantia reperiantur tum certum est, uxores earumque liberos eadem ex jure Dominii vindicare posse (k) at vero æque expeditum non est, an ratione *amplius non extantium uxori & liberis tacita competat hypotheca in bonis mariti*? Quod uti in genere negamus, ita non facimus cum *Richtero* (l) statuente quod uxori, quæ ex receptitia sua pecunia certam quantitatem marito mutuo dedit, respectu hujus mutui in bonis mariti tacita competat hypotheca, sed potius autumamus, uxorem ratione hujus mutui, prout sub vel sine usuris est, ad Classem vel chirographariorum (m) vel personaliter privilegiatorum referendam esse (n) Nec quoque consentimus illis, qui volunt quod in casu, ubi administrationem uxoris bonorum receptitiorum sibi haud commissam, nil minus maritus ad se traxit, tum uxori ratione debiti ejus ex administratione tacita in bonis mariti competat hypotheca (o) sed potius cum

(b) De Berger in cit. diff. de discrim bon. uxor. th. 32. Luder Mencken in diff. de rebus extantibus uxoribus à concursu creditorum separandis th. 35.

(i) Cothmann, vol. 1. conf. 47. n. 102. & vol. 2. conf. 94. n. 1. Mevius ad jus Lubec. L. 1. t. 5. n. 3.

(k) Brunnemann, de conc. cred. c. 5. §. 33. Mencken, cit. dissert. th. 35.

(l) In Tractat. de Privil. cred. c. 3. f. 1. n. III.

(m) Berger d. diff. d. 1. Martin. ad O. Sax. tit. 43. §. 2. n. 35. Mevius p. 3. d. 125. n. 9. & p. 6. d. 246. item ad J. Lubec. l. 3. t. 1. a. 9. n. 44. Mencken, d. diff. th. 35. in fin. Brunnemann, d. tract. c. 5. §. 66. ibique Stryck, c. 5. §. 33. ad verba obliget.

(n) Berger. d. diff. th. 30. 39.

(o) Brunnemann, d. tract. c. 5. §. 33. & ibi Stryck, nec non in diff. de jure uxoris in bona mariti c. 2. n. 77.

cum aliis verius esse putamus, uxorem hoc in casu ad Classem chyrographariorum esse referendam (p) ex ratione quod hypotheca tacita non nisi à Lege scripta vel non scripta, consuetudine scilicet, originem trahat (q) ultra casus legis scriptæ vel non scriptæ extendenda minime veniat (r) nec à paritate rationis desumptum (s) alias validum, argumentum quoad hypothecas tacitas procedat, cum eadem non oriantur ex æquitate, sed ex legis adfistentia, quæ omnino probanda est, (t) Ne dicam & æquitatem hic adesse cerebrinam, cum uxor non sine culpa sit, quæ patitur, maritum res suas receptitias administrare, sed potius consentire videtur, volenti vero non fit injuria. Imo licet uxoribus & earum liberis hic privignis ratione bonorum receptitiorum tacita competere hypotheca, tamen hæc omnino cederet, juri prælationis, quod uxori secundæ seu Novercæ ratione dotis datum est.

§. 11. Præferentia liberorum prioris matrimonii, seu privignorum ratione dotis suæ matris præ Noverca respectu suæ dotis certa est quoad liberos natos ex eodem matrimonio, e. g. si Titius cum Caja iniit matrimonium loco dotis 1000. Thaleros accepit, & postea ex eo conjugio Sempronius & Mevius nati sunt, tum Caja mortua, Titio vero ad secundas nuptias, cum Anna, itidem 1000. Thaleros dotis loco ipsi afferente provoluto, sed postea concursum excitante, Sempronius & Mevius, uxoris primæ Cajæ liberi, hic privigni, cum dote matris suæ omnino præcedunt uxori secundæ hic Novercæ, Annæ ratione suæ dotis (u) At vero

(p) *Carpzovius*, p. 2, c. 24, def. 4. ibique citatus *Hartm. Piff. Q.* 110. n. 2.

(q) L. 1. in med. C. Commun. de Legat. *Stryck* in V.M. ff. tit. quib. mod. pign. tac. & c. §. 4. 5. *Tornov.* de Feudis Mecklenb. part. 1. p. m. 454.

(r) L. 6. in fin. C. de bon. quæ liber. *Martin*, ad O. Sax. tit. 45 §. 1. n. 5. ibique cit. D. D.

(s) *Everhard*, in loc. argum. legal. loco a simili p. m. 121.

(t) *Martin*. d. tract. tit. 43. §. 7. n. 13.

(u) L. 12. §. 1. versic. Exceptis C. qui pot. in pig. *Negusantius* de pignor p. 2. m. 4. n. 95. *Mevius* ad J. Lubec. l. 3. t. 1. a. 9. n. 7. *Lauterbach*, Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m. 586.

an & liberis alterius matrimonii, eodem modo competat ea præferentia? Adeo expeditum non est. Non desunt quidem affirmantes (x) verum negativam quam alii propugnant (y) veriorum judicamus & consequenter statuimus, quod in eo casu, ubi Titius cum Caja matrimonium iniit, 1000. Thaleros loco dotis cum ea accepit, & Titius sine prole mortuus est, Caja vero iterum nupsit Sixto, eique peperit Filios Sempronium & Mevium, postea mortua est Caja, Sixtus vero secundas nuptias contraxit cum Anna, ac denique concursum excitavit, Cajæ liberi Sempronius & Mevius ratione dotis maternæ, quam primo marito Titio attulerat, non gaudeant præferentia præ dote Novercæ Annæ, quam marito Sixto attulit, ut ut tamen hic dubius sit *Chemnitius* (z).

S. 12. An mortuis liberis prioris matrimonii, hic privilegii ad eorum hæredes transmittatur privilegium prælationis? Quæritur: Respondetur quoad hæredes descendentes, utique affirmative (a) quoad ascendentes & collaterales vero negative. (b) Ratio prioris consistit in eo, quod ut ut privilegium prælationis uxori & ejus filiis ratione dotis repetendæ concessum, personalissimum sit ex constitutione Justiniane (c) personalia vero privilegia non transeant in hæredes (d) ex quibus juris principiis contra hanc nostram affirmativam insurgit *Anton. Faber*. (e) tamen omnes descendentes, sicut communiter

- (x) Gloss. in l. etiam ff. solut. matrim. quam glossam secuti sunt *Aret. Dyn. & Cyn.* nec non *Salicet* in l. 1. C. de privil. dot. & in l. assiduis §. exceptis referente *Negusantio* d. l. n. 95.
- (y) *Negusantius* d. n. 95. *Mevius* d. l. *Berlich.* p. 1. concl. 65. n. 92. *Stryck.* ad *Brunnemann.* de concursu credit. c. 5. §. 35.
- (z) In Dissert. de Privilegiis Creditorum, §. 159.
- (a) L. 12. §. Except. C. qui pot. in pign. *Carpzov.* p. 1. const. 28. d. 96. & 98. n. 2. *Negusantius* d. l. n. 94.
- (b) *Mevius* ad jus *Lubec.* l. 3. t. 1. a. 9. n. 8. *Carpzov.* d. l. D. 95. 98. n. 3.
- (c) In l. 12. C. qui pot. in pign. *Carpzov.* d. l. d. 95. n. 1.
- (d) L. 196. ff. de R. I. L. 12. 13. ff. sol. matr.
- (e) L. 8. conject. 13.

niter in jure, ita & hic sub nomine *filiorum* comprehenduntur (f) ut inde superfluum putamus, cum logomachiam sapere videatur, pro stabilienda nostra sententia per se satis evidenti, cum aliis adjicere; hanc præferentiam privignorum descendantibus non tam jure hæreditario (g) quam potius jure sanguinis, filiationis & connexitatis ex persona ascendentis, cui arctissime juncti sint, competere (h) cum hæc non satis adæquate dicantur, quin potius specialis Imperatoris provisio hic totum absolvat. Ratio vero *posterioris* hæc est, quod hi ascendentes & collaterales liberorum non possint sub nomine *filiorum*, quibus solummodo Imperator favet, comprehendere, sed potius habeantur, & sint extranei hæredes illorum (i) at vero sicuti nec uxor ipsa in extraneos hæredes jus prælationis transmittit (k) ita & ejus liberi pariter hoc jus non transmittant in eos, cum non amplius liberis quam matri, cujus tamen intuitu liberi eo jure gaudent, hac in parte indultum esse queat (l). Unde rectissime ampliatur, quod, si ex liberis prioris matrimonii unus vel alter forsan moriatur, alterique pars defuncti fratris aut ascendentibus jure successionis accrescat, quoad illam partem Noverca privilegio prælationis privignorum non submoveatur. (m) Id satis certum privignos seu liberos prioris matrimonii, eorumque descendentes præferri liberis Novercæ forsan prædefunctæ, cum temporis prioritas, quæ Novercam submovet, contra ejus liberos quoque valere debeat. (n) Denique id probe observandum, omnia que de negata transmissione

B in

- (f) L. 12. §. Exceptis C. qui pot. in pign. *Schneiderwin.* ad §. fuerat n. 29. n. 68. *Inst. de Action. Beuther.* de jure prælat. p. 1. C. 35. §. fernerß &c.
- (g) Per Nov. 91. princ. *Carpzov.* d. 1. d. 96. n. 9. *Mevius* d. 1. n. 7. *Lauterbach.* Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m. 586.
- (h) *Mevius* d. n. 7. *Carpzov.* d. D. 96. n. 9. *Hoppius* ad §. 29. *Inst. de Action.*
- (i) *Mevius* d. 1. n. 6. & 8. *Carpzov.* d. def. 95. n. 2. & def. 98.
- (k) *Mevius* d. 1. n. 8. *Carpzov.* d. def. 95.
- (l) *Mevius* d. n. 8. *Carpzov.* d. def. 98. n. 4.
- (m) *Carpzov.* P. 1. c. 28. def. 98.
- (n) *Beuther.* d. 1. p. 1. c. 38. pr.

in extraneos à nobis dicta §. hoc sunt, pertinere ad casum, si liberi, antequam tempus repetendæ dotis existat, moriantur, si enim postea decedant, indubium, illos hoc jus ad quoscunque hæredes transmittere, cum ipsis jam erat jus quæsitum & in persona eorum radicatum, imo plenarie in & ex bonis illorum, quæ transeunt utique. Conf. §. seqq.

§. 13. Sed quid si in hos ascendentes, aut in collaterales, aut forsitan etiam in alium extraneum cessio Prælationis hujus juris facta sit, dicendum? Variæ hic oriuntur opiniones. Alii (o) cessionem hujus juris plane fieri posse negant, ex ratione, quia putant, non transmissibilia in hæredem nec esse cessibilia (p) imo licet hanc Thesin *Lauterbachius* (q) ipse non admittat, tamen idem ille strenue propugnat, hanc cessionem de jure non subsistere, quia sit jus personale, & privilegium, quod cedi nequeat. (r) Alii, licet ea ipsa vestigia sequantur, limittant tamen in casu 1) ubi à liberis ad suam utilitatem, cessio hujus juris facta sit, cum sic non alius, sed liberi per alium eo jure fruuntur, ita ut non favor cessionarii, sed liberorum quærat (s) 2) in casu quando liberi cedentes vivant adhuc eo tempore, quo casus repetendæ dotis contingit, cum sic jus illud semel radicatum in persona illorum ad cessionarium transeat (t) 3) in casu ubi cessionarius ex persona cedentis directa ratione experitur, dum sic perinde est, an liberi ipsi agant per se, an vero alium suo jure uti velint. (u) Alii denique inveniuntur, qui cerebrinam hæc prohibitionem reputant (x) cum infelix sit illatio à negata transmissione ad hæredes

(o) Per §. 29. J. de Action. *Brunnemann*. de conc. cred. c. 5. §. 35. in fin. *Carpzov*. d. l. def. 95. n. 6. *Mevius*. d. l. n. 11. seqq. *Hoppius*. ad d. §. 29. J. de Action.

(p) Per l. 42. ff. de Adm. & peric. tutor. *Carpzov*. d. def. 95. n. 6. *Mevius* d. l. n. 10.

(q) Compend. ff. tit. de hæredit. & Action. vendit. p. m. 328.

(r) *Lauterbach*. d. l. p. m. 333.

(s) *Mevius* d. l. n. 15.

(t) *Mevius* d. l. n. 13. Dissentit. *Lauterbach*. d. l. p. m. 333.

(u) *Mevius* d. l. n. 14. contra iterum *Lauterbach*. d. l.

(x) *Richter* de Privil. Cred. c. 3. f. 1. n. 87. seqq. *Titius* in observ. ad *Lauterbach*. tit. de hæred. & Action. vend.

hæredes ad negationem cessionis (y) nullibique sit prohibita. Nos omnes has altercationes bene distinguendo evitare posse censemus. Distinguimus enim inter jus prælationis adhuc quærendum, & inter jus prælationis jam quæsitum. Quærendum adhuc est, antequam casus repetendæ dotis existat, hoc existente jus quæsitum adest. Unde si liberi vellent hoc jus quærendum cedere alicui, sc. ante casum dotis repetendæ existentem, cessio esset nulla, cum cederent aliquid, quod ipsi nondum haberent, dum incertum adhuc sit, an tempore repetendæ dotis viverent. Ast vero si vivant tempore repetendæ dotis, quæsitum est ipsis jus, hoc cedere possunt, imo si postea moriantur, transmittunt & ad hæredes. Conciliari ita possunt tres opiniones allatæ. Primi sine dubio loquuntur de jure quærendo; Ultimi de jure jam quæsito. Quod illos attinet, qui limitant, nobis nec sunt contrarii. Error enim illorum solum modo in eo latet, quod in limitatione secunda exceptionis loco afferunt id, quod thesin absolvere nos putavimus. Prima illorum limitatio inutilis hic est, cum cessio semper utilitatem tam cedentis quam cessionarii præsupponat. Tertia denique secundum dicta nostra supervacanea videtur & pertinet ad reliquias bel-lariorum Romanorum. (z)

§. 14. Et hæc de jure prælationis. Hypotheca vero tacita, quæ & uxori & liberis ejus, hic privignis, competiit, transmittitur sine dubio ad quoscunque hæredes. Est enim jus reale (a) in quemvis hæredem, etiam extraneum transiens (b) imo, quin & in cessionarium transeat, ne quidem dubitatur. (c)

B 2

§. 15.

(y) Titius dict. observ.

(z) Conf. hic omnino Titius c. l. & Ludovici in distinct. 4. ad tit. de hæc. & Act. vend.

(a) Stryck. ad Brunnem. de concurs. credit. c. 5. §. 35. Mevius ad Jus Lubec. l. 3. t. 1. a. 9. n. 16. Carpzov. p. 1. c. 28. d. 99. n. 4.

(b) Negusantius de pignor. p. 2. m. 4. n. 30. 31. Mevius & Carpz. dd. l. 1.

(c) Negusantius d. l. n. 32. seqq. Mevius & Carpzov. dd. l. 1. Stryck. ad Brunn. d. l.

§. 15. Unicum adhuc ex *Jure Romano* occasione hactenus scriptorum disquirendum restat, id scilicet, *An liberi prioris matrimonii etiam quoad bona paterna præferantur novercæ, seu vitrici secundæ uxori, ratione dotis & paraphernalium in concursu à vitrico moto?* Pro affirmativa quidem facere videntur ea, quæ hactenus de bonis maternis scripta sunt, & quod, ubi paritas rationis adest, ibi & eadem dispositio obtinere debeat. Verum cum paritas rationis, si etiam hic adesset, quoad hypothecas tacitas, quæ specialem legis dispositionem requirunt, (d) & ultra casus in lege expressos, non sunt extendendæ (e) non sufficiat, uti antea jam notavimus, (f) rectius respondemus, *negando*, ac id ideo, quia de jure Romano liberis prioris matrimonii, in bonis vitrici nulla competit tacita hypotheca, nullum privilegium prælationis, imo nullum plane jus regulariter (g). A qua tamen Thesi duo sunt excipiendi casus, scilicet (1) quando vitricus matrem duxit in uxorem, quæ tutrix liberorum est, nec curavit, quod mater alios tutores liberis petierit, illisve rationes tutelæ reddiderit (h) & 2) quando vitricus pro tutore vel curatore liberorum prioris matrimonii se gessit (i), ut scilicet in *casu priori*, liberi prioris matrimonii ratione paternorum Novercæ, quatenus nuda hypotheca tacita gaudet, omnino ex anteriori hypotheca tacita præferantur, quatenus vero simul privilegio prælationis munita est Noverca illi postponantur: In *casu vero posteriori* liberi prioris matrimonii Novercæ indistincte præferantur. Ratio *prioris* ea est, quod vitricus hic

omnis

(d) L. 1. in medio C. commun. de legat. *Lauterbach*. Comp. ff. tit. in quib. causis pign. p. m. 405.

(e) L. 6. in fin. C. de bon. quæ liber. *Lauterbach*. d. l.

(f) Scil. §. 10.

(g) *Modest. Pistorius* p. 1. q. 4. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 101. n. 3. seqq. *Mevius* ad jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 7. 8.

(h) L. 6. C. in quibus causis pign. ibique *Peretz.* n. 9. *Berlichius* p. 1. C. 67. n. 82. *Lauterbach*. Comp. ff. d. t. p. m. 405. *Stryck.* in dissert. de jure Avorum. c. 2. n. 174.

(i) *Huberus* ad ff. tit. in quibus causis pignus, n. 3. in fin. *Sande* l. 3. t. 13. def. 3. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 101. n. 6. *Faber.* in C. 1. 8. t. 7. d. 2.

omnis culpæ expers haud videatur, dum viduam liberis ex gestione tutelæ obligatam in uxorem duxit, quod plerumque in præjudicium liberorum tendit. (k) Posterioris vero ratio ea est, quod liberis in bonis vitrici, tutoris, vel protutoris non solum tacita hypotheca, sed & jus prælationis omnino competat, (l) ut ut tamen quidam hoc ultimum liberis prioris matrimonii disputent. (m) Id sine dubio est, quod liberi prioris matrimonii ea, quæ apud vitricum ex bonis suis paternis extant, Jure Domini vindicare queant, & sic ratione eorum ante omnia privilegia sint (n).

§. 16. Misso Jure Romano convertimus nos ad Jus Saxonicum, ubi prænotandum est, esse hoc jus vel illud, quod antehac Elector Saxonie Augustus per constitutiones introduxit, vel esse illud, quod modernus Elector Saxonie & simul Poloniarum Rex Fridericus Augustus An. 1724 per Ordinationem Processus Saxonici noviolem, durch die verbesserte und erläuterte Proceß-Ordnung constituit, ac hoc ultimum à priori, perinde ut in aliis, ita & quoad præsentem materiam nimium quantum discrepare, uti sequentia docebunt.

§. 17. Jure Saxonico Constitutionibus Electoris Augusti introducto mulieribus præter tacitam hypothecam, etiam privilegium prælationis ratione ihres eingebrachten Gutes competere indubium est. (o) Id saltem multum disputatur, an verba eingebrachtes Gut denotent solummodo dotalia bona, an vero & paraphernalia sub se comprehendant. Sunt qui verba eingebrachtes Gut/ & ad paraphernalia extendunt hoc effectu, ut & quoad ea uxori competat privilegium prælationis.

B 3

(k) Stryck. in d. dissert. d. l.

(l) Brunneman. ad l. 17. C. de administ. tutor. Mevius ad jus Lubec. l. 3. t. 1. a. 12. n. 32-35. & in discuss. Levamin. inop. debitor. c. 3. n. 175. & p. 8. d. 393.

(m) Struvius Exerc. ff. 44. th. 49. n. 4. Carpzov. p. 1. c. 28. d. 114. & l. 4. resp. 33. n. 20.

(n) Mevius ad jus Lub. l. 2. t. 2. a. 31. n. 6. & 45. Carpzov. p. 1. c. 28. d. 14.

(o) Elect. Saxon. August. constit. 28. p. 1. Carpzov. p. 1. c. 28. d. 63. n. 1.

tionis. (p) Sicuti & ita in Saxonia praticari statuit *Colerus* (q) cum hac res non ex rationibus Romanis æstimanda, sed juxta principia Juris Saxonici considerata sit, ita ut dum Jure Saxonico marito, & de paraphernis uxorum competit ususfructus, huic consequens sit iudice acutissimo *Titio*, quod parapherna quoque cum dotalibus pari passu ratione Juris prælationis ambulent. (r) At vero alii è contrario soli doti hoc jus prælationis de Jure Saxonico tribuunt, paraphernis vero id denegant. (s) Quam ultimam sententiam veriorē judicamus, unum textum Juris Saxonici ex altero explicamus. (t) *Colero* alios DDres Saxonicos de praxi nostræ sententiæ testantes (u) opponimus, aut dissentientium sententia, forte de bonis uxorum paraphernalibus adhuc extantibus intelligenda est. (x) Nec denique deest, quod *B. Titio* respondeamus. Male enim ab adæquatione bonorum dotalium & paraphernalium ratione ususfructus marito competentis in Saxonia infertur ad adæquationem horum bonorum intuitu privilegii prælationis. Diversa enim hæc

- (p) *Wesenbergius* in addit. ad *Schneiderwin* ad §. fin. J. de Donat. n. 6. lit. E. *Coler*. p. 1. d. 57. n. 3. & 4. *B. Titius* in observat. ad *Lauterb.* Comp. ff. tit. de privil. credit. moti verbis, *Const. Elect. August.* p. 1. c. 28. ibi: Und nach diesem soll des Schuldners Eheweib mit ihrem eingebrachten Gut 2c. quæ verba non minus recte de paraphernis quam de dotalibus dici ac prædicari volunt.
- (q) D. p. 1. d. 57.
- (r) *Titius* ad *Lauterbach*. c. 1.
- (s) *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 86. *Berlich.* p. 1. c. 65. *Moller.* ad d. const. 28. n. 37. & ibi in add. *Reinhard Rosa.* *Pensold.* in add. ad *Colerum* p. 2. d. 270. n. 16. *Rauchbahr* p. 1. qu. 34. n. 43.
- (t) Vid. Constitutionem Saxon. disertam in Ord. Proceff. Jud. t. 43. ubi: Was aber die Eheweiber ihren Männern über das Ehe-Geld zubringen / wann es verwendet und nicht mehr vorhanden ist / haben sie allein ein stillschweigend Unterpfind / aber kein jus prælationis, darum werden sie allein der Zeit-Ordnung nach vergnüget. Quid clarius?
- (u) *Reinhard à Rosa* in addit. ad *Moller.* ad d. c. 28. n. 37. 38. *Carpzov.* d. defin. 86. ubi præjudicia, *Richter* de Privil. Credit. c. 3. f. 1. n. 105.
- (x) *Berlich.* c. 1. n. 66.

hæc sunt, à diversis vèro male infertur ad unum (y). Præterea jus prælationis est privilegium, quod ultra legem scriptam vel non scriptam non est extendendum (z) quin potius lex scripta Saxonica dissentientibus plane repugnet (a). Interim non negamus, quod jure hoc antiquiori Saxonico parapherna uxorum gaudeant jure tacitæ hypothecæ (b).

§. 18. Id vèro singulare est de jure Saxonico veteri, uxores, licet, uti dictum, gaudeant, jure prælationis intuitu dotis, tamen non indistincte, uti apud Romanos moris erat, præferri hypothecis anterioribus. Distinguit enim jus Saxonicum inter anteriores hypothecas *tacitas* & *expressas*. Contra illas jus prælationis uxori salvum manet, contra expressas non item, sed illis uxor postponitur. (c) Ita ut in hoc passu inter Saxones & Romanos magna sit differentia. Quamquam enim non desunt, (d) qui putent, etiam de Jure Romano extra forum Saxonicum uxori dotem repetenti anteriores hypothecarios expressos præferri, eamque opinionem ceu æquiorè multis defendit *Moller* (e) imò *Cameram Imperialem* suo tempore nunquam ab hac opinione recessisse, testatur *Gailius* (f) tamen contrariam sententiam veriorè esse, nec jus Romanum hoc casu ullam differentiam inter expressos & tacitos hypothecarios statuere putamus cum aliis, (g) cui

(y) *Barbos.* in thesaur. loc. comm. l. 4. c. 44. axiom. 1. & 4. & l. 17. c. 22. axiom. 1. & 2.

(z) Conf. §. 10. nostr. dissert.

(a) Vid. cit. ord. proc. Judiciar. t. 43. in verb. Was aber ic.

(b) Per cit. text. ord. proc. jud. t. 43. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 86. n. 3.

(c) Elect. Aug. Constit. p. 1. c. 28. ibi: Nach diesem soll des Schuldners Eheweib mit ihrem eingebrachten Gut allen andern Gläubigern / NB. So nicht ältere ausdrückliche Verpfändung haben/ vorgezogen werden. Conf. Sächsische Proceß-Ordnung t. 43. pr. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 64.

(d) Vid. *Berlichium*, p. 1. c. 65. & *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 65. & quos ibi pro se adduxere DD.

(e) Ad dictam Constit. 28. n. 33.

(f) 2. Obs. 25. n. 10.

(g) cui sententiæ se quoque conformant mores Pomeraniæ
(h) Marchiæ Brandenburgicæ (i) Civitatis Lubecensis (k)
Ducatus Mecklenburgici (l) & aliorum locorum (m) imo & ip-
sius Camera Imperialis. (n)

§. 19. Consequens hæcenus dictorum est, quod apud
Saxones olim ratione præferentiæ liberorum prioris matrimo-
nii, quoad bona materna præ noverca intuitu ejus illatorum
eadem obtinuerint, quæ supra ex jure Romano deduximus,
quæ paucis eo redeunt, quod scilicet privigni cum dote ma-
tris suæ præferantur novercæ intuitu suæ dotis, nec non cum
bonis paraphernalibus matris suæ, novercæ quoad sua para-
phernalia, non vero item cum paraphernalibus matris suæ dote
novercæ. Si modo hoc ultimum ex §. præc. limites eo sci-
licet in casu, ubi Mater liberorum prioris matrimonii ratio-
ne rerum suarum paraphernalium curavit sibi constitui ex-
pressam hypothecam, liberos priores cum his paraphernis
præferri etiam dote novercæ. (o)

§. 20. Non inelegans quæstio est quæ olim in Saxo-
nia frequens admodum erat. Triplices nempe in concursu
obveniunt creditores. Ponamus. *Primos* esse prioris matri-
monii liberos, qui bona materna paraphernalia petunt, &
illi

(g) *Mev.* ad J. L. l. 1. t. 5. n. 67. & ad a. 9. t. 1. l. 3. n. 51. item P.
3. d. 13. & 326. p. 5. d. 260. *Hopp.* ad §. 29. J. de Act. *Eck-
bold.* ad tit. ff. de privil. cred. §. 6. *Brunneman.* de conc. cred.
c. 5. §. 27. *Giesebert.* peric. 2. harmon. præst. art. 34. n. 368.

(h) *Mevius* p. 3. d. 13. *Henr. Rhane* in dissert. de dote th. 63. ubi
citatur constitutio provincialis Pomeraniæ de 1606. §. in
conc. credit.

(i) *Brunnemann.* de concurs. credit. c. 5. §. 27. *Pruckmann.* p. 1.
const. 47. n. 19.

(k) *Jur. Lub.* l. 3. t. 1. a. 12. *Mevius* ad d. jur. l. 3. t. 1. a. 9. n. 52.

(l) *Mecklenburg. Land- und Hofgerichts-Ordnung* p. 2. t. fin.
§. und wann der Schuldner ic.

(m) *Vid. Giesebert.* d. l. n. 267. seqq.

(n) *Mynsingerus* c. 4. observ. 13. n. 3. & *Beutherus* de jure prælat.
p. 1. c. 35.

(o) Per verba Constit. Elect. *Aug.* p. 1. c. 28. quæ §. præc. sub lite-
ra (c) adduximus.

illi habent tacitam hypothecam. Adest quidam Creditor *secundus*, cui competat hypotheca expressa. *Tertii* creditoris locum occupabit uxor secunda obærat, hic noverca, dotem illatam repetens, allegansque jus pælationis propter dotem ipsi concessum. Quæritur, quomodo hi creditores sint collocandi de jure Saxonico veteri? Equidem *de jure Romano*, uxor cum dote sine dubio præferenda erit, cæteri vero duo creditores, temporis prioritatem servabunt; at vero *de jure Saxonico* haud facile hic principium & finem inveniri posse fatetur *Carpzovius*. (p) Statuit enim hic, *primum Creditorem*, hic privignos, parapherna matris suæ petentes, non posse præferri, ideo, quia vincitur à *tertio creditore*, uxore nimirum præter tacitam hypothecam etiam privilegio prælationis gaudente; Nec posse præferri *secundum Creditorem* expressam hypothecam habentem, cum huic primus creditor, scilicet Privigni, cum tacita sua hypotheca præcedat; Nec posse præferri *tertium Creditorem*, uxorem nimirum, hic Novercam, dum vincitur à *secundo Creditore* ob expressam hypothecam. Addit tamen DD. communiter velle *tertium Creditorem*, hic novercam, hoc in concursu *primo loco* esse ponendam, ceu superantem utrumque, *primum* quidem *ex se ipsa*, & *secundum* omnino ex persona *primi Creditoris*, qui secundum vincit, juxta regulam: *Si Vinco vincentem te, multo magis te vinco*. Ad quæ tamen sat bene nihilominus monet, juxta eam regulam eodem jure dici posse, quod *Creditor primus* vincat *Creditorem secundum*, & quidem *ex se ipso*, at vero *tertium Creditorem*, scilicet mulierem, ex persona *Creditoris secundi*. Tandem concludit, Judicis arbiirio hac in re aliquid esse tribuendum, ut attentis variis circumstantiis, facultatibus creditorum, eorumque qualitatibus, & conditionibus ex æquo & bono rem decidat, ita ut communi opinioni, quæ mulierem præfert, inhæreat non solum ob favorem dotis, sed & ob observantiam, jam ante in foro receptam, quam studiose commendat. Interim contrarium è diametro sentit

C

B, Ti-

(p) P. i. c. 28. d. 175.

B. Titius propugnans (q) circum hic adesse, hancque regulam hic, tam pro omnibus, quam contra omnes ipso faciente *Carpzovio* (r) adhiberi posse. Unde in Casu dato ex sola temporis prioritatem prælationem metiendam, & sic Novercam hic cæteris duobus, privignis scilicet & expresso hypothecario, esse postponendam. Nam utut hæc vincat creditorem primum, hic privignos, tacita saltem hypotheca munitum, tamen hoc probabiliter saltem eo in casu procedere, si solus reperiatur, non vero si sub clypeo velut interjecti creditoris expressi contra eam tutus sit. Quæ sane Titii sententia, quin rationi & intentioni Legislatoris optime conveniat non dubitamus.

§. 21. Talis erat conditio Novercæ & Privignorum olim in Saxonia. Jure vero *Saxonico noviori* ex constitutione moderni Electoris Saxonie orto, facies rerum hic multum mutata est, ac jura Uxoriam & Liberos ratione dotis, & paraphernalium ex *Jure Romano* descendencia & *Jure Saxonico veteri* approbata ferme penitus eliminata cernuntur. Etenim à moderno Electore Saxonie, & Rege Poloniarum *Friderico Augusto* sancitum est, quod hypothecæ tacitæ in totum omnes abrogatæ esse debeant in *Saxonia* (s) & ne forte dubium occurrat, an ratione dotis & paraphernalium uxorum eadem obtineant, Senerissimus Princeps expresse hoc extendit ad bona dotalia & paraphernalia uxorum, ac constituit, quod illi, qui jure reali uti volunt, in genere omnes expressa hypotheca judiciali sibi prospicere debeant. (t) Imo quod majus adhuc

(q) In observat. ad *Lauterbach*. Comp. ff. tit. de privil. credit.

(r) Cit. def. 175.

(s) In der verbesserten Proceß-Ordnung t. 45. §. 1. ibi: Die hypothecas tacitas, weilen dadurch öftters grosse Gefahrde / und besonders bey concursibus creditorum vieler Aufschhalt verursacht worden/ wollen wir hiemit gänzlich aufgehoben haben.

(t) Vid. ord. proc. nov. d. l. §. 4. ibi: Insonderheit soll denen Ehe- weibern weder respectu paraphernalium, noch respectu dotis dergleichen (tacita sc. hypotheca) zustehen/ sondern dieselbe/ wann sie nicht durch eine ausdrückliche gerichtliche special hypotheck prospectirt

huc videtur, statuit Serenissimus Legislatoꝛ, in posterum nec constitutionem expressæ hypothecæ generalis, siue sit judicialis, siue extrajudicialis, in concursibus creditorum, & alias, contra tertium possessorem ullum effectum habere debere (u).

§. 22. Debet ergo hodie ea expressa hypotheca constitui. 1. *Specialis* in certis rebus. 2. Et quidem *immobilibus*, ita ut 3. accedat iudicis illius, sub cuius jurisdictione illæ res sint, *confirmatio*, ac quidem 4. quoad res feudales consensus & *confirmatio Domini directi*. (x) In mobilibus vero rebus nec judicialis nec extrajudicialis hypotheca vim habet, sed is solum, cui pignus traditum est, quique illud tenet, (non attento constituto possessorio, nec attentata ulla traditione ficta) jus reale consecutus est, ut præ illis omnibus, qui non ad primam classem pertinent, ipsi exinde satisfieri debeat (y).

§. 23. Neque hic subsistit Sereniss. Legislatoꝛ, sed, quod probe notandum est, insuper cavit, quod omne jus præla-

C 2

tionis

spicirt seyn/ sich einiges Pfand. oder Vorzug-Rechts vor andern Glaubigern in keine wege anzumassen haben. Gestalt wir dann hiemit diese und überhaupt alle andere hypothecas tacitas nochmals ausdrücklich cassiren und aufheben.

(u) Cit. ord. proc. nov. t. 44. §. 1. ibi: Es soll in Zukunft keine general hypothec sie mag gerichtlich oder ausser Gericht constituir worden seyn/ weder in concursu creditorum noch sonst contra tertium possessorem von einiger Krafft und Wirkung seyn.

(x) D. ord. proc. nov. tit. cit. §. cit. ibi: Sondern es ist in rebus immobilibus die Verpfändung jedermal auf gewissen Grundstücken zu richten/ und von dem Richter/ unter dessen Jurisdiction dieselbe gelegen/ oder bey denen Lehen-Gütern/ von dem Lehen-Herrn der Consens darüber zu erteilen.

(y) Cit. ord. tit. cit. §. 2. ibi: In rebus mobilibus aber ist weder eine gerichtliche noch aussergerichtliche Verschreibung von einiger Wirkung/ sondern es hat allein derjenige / deme ein Pfand zugleich übergeben worden / wann er es würcklich in Händen hat (gestalt das Constitutum possessorium oder einige traditio ficta keines wegs zu attendiren) ein jus reale dergestalt daran erlanget/ daß er vor allen andern / so nicht zur ersten Class. gehören/ davon zu befriedigen.

tionis certis hypothecis, & præsertim uxorum earumque liberorum tacitis, de *Jure Romano* (2) ut & de *Jure Saxónico antiquiori* (a) annexum, in totum sublatum esse debeat, nec ulla statuta huic ordinationi contraria attendenda sint (b).

§. 24. Ex hisce sic jure noviori Electorali Saxónico determinatis dijudicatu facilis admodum est lis de præferentia inter liberos prioris matrimonii seu privignos, Novercamque inter, scilicet sublato in totum privilegio prælationis, sublatis & cassatis desuper tacitis hypothecis, exæquatoque jure dotalem & paraphernalium, tota res hodie apud Saxones dependet à constitutione judicialis expressæ hypothecæ, ad præscriptum dictæ ordinationis constitutæ. Si ergo hanc vel uxor prima tempore initi matrimonii, aut postea, vel etiam ejus liberi, antequam Noverca ducta est, & sibi ratione

(2) Vid. *Lauterb. Comp.* ff. tit. de privil. cred. p. m. 586.

(a) Vid. *Constit. Elect. August.* p. 1. c. 28. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 63. seqq.

(b) D. ord. nov. proc. t. 43. ibi: Obwol hiernächst in denen Rechten/ auch in unserer Gerichts-Ordnung hoc titulo verordnet/ daß einigen Glaubigern/ welche nebst der dinglichen Gerechtigkeit ein Privilegium personale haben/ die Priorität vor denen übrigen Creditoribus Hypothecariis zustehen soll. Nachdem aber hierdurch zum öftern die andere Glaubiger um ihre Capitalia, so sie dem Debitori bona fide vorgestreckt/ und worüber sie gerichtliche Verschreibung gehabt/ gänzlich gebracht/ oder doch daran ziemlich verkürzt worden; so haben wir hiemit dieses gänzlich zu ändern und aufzuheben/ zu Beförderung des Credits vor nöthig befunden. Sehen und ordnen demnach hiemit/ daß weder einem Eheweib ratione dotis, noch dem Fisco, wann er mit jemanden contrahiret/ noch auch denjenigen/ so zur Erbauung/ Besserung und Erhaltung/ in gleichem zu Erkaufung eines Hauses/ oder Guts/ etwas dargeliehen/ hinfüro ein Jus prælationis, oder auch nur ein Jus reale zustehen soll/ wann sie sich deswegen nicht eine gerichtliche Hypothec constituiren lassen/ auf welchen Fall sie gleichwol kein Vorzugs-Recht vor denen ältern Creditoribus Hypothecariis haben/ sondern gleich den andern Glaubigern nach Ordnung der Zeit des erhaltenen Pfand-Rechts befriediget/ auch keine Statuta, so dieser unser Ordnung zuwider attendiret werden sollen.

ne dotalium & paraphernalium bonorum hypotheca prospexit, in bonis mariti vel patris constitui curaverunt, res salva est, ac liberi prioris matrimonii, hic privigni, Novercam præcedunt ex prioritatem temporis, quam tribuit anterior hypotheca expressa. At vero si hanc vel uxor prima, vel liberi ejus sibi constitui non curaverint, Noverca vero hac sibi prospexerit, tum privignis præferenda erit Noverca. Si neutra pars cautionem præscriptæ filius hypothecæ habet, tum denegato ipsis omni jure reali (c) videntur remittendi ad classem chirographariorum, in qua ulla prælatio haud obtinet, sed singulis pro rata satisfaciendum est, tam de *Jure Romano* (d) quam de *Jure Saxonico* (e).

§. 25. Viso sic & *Jure Romano* & *Jure Saxonico* tam antiquiori, quam noviori, ordo nos vocat, ut enucleatum sistamus, quid *Jure Lubecensi* intuitu præferentiæ liberorum prioris matrimonii, hic privignorum, cum bonis maternis, præ Novercæ dote & illatis obtineat, & constitutum sit, ac hoc facturi necesse judicavimus, quædam principia *Juris Lubecensis* notabilia in medium proferre, quia absque cognitione eorum doctrina de præferentia, in concursu Novercæ cum privignis, quam jam ex dicto jure determinare volumus, commodè enucleari non potest, iis vero probe cognitis, eo facilius decidi potest.

§. 26. Horum principiorum primum est *Confusio bonorum dotalium & paraphernalium eo jure*. Etenim communio bonorum, quæ hoc jure inter conjuges, tam improles, quam prolem habentes, inter eos quidem restrictior, inter hos vero laxior intercedit (f) ut ut solummodo anomala & impropria sit (g) tamen hoc efficit, ut omnia uxoris bona ad mar-

C 3

ritum

(c) Vid. §. præc. 21. lit. T. & §. præc. 23. lit. B.

(d) L. 6. C. de bon. author. judic. possess. l. 10. C. qui pot. in pign. l. 12. §. 2. ff. eod. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 158. n. 1. *Lauterbach.* Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m. 588. *Mevius* ad jur. Lubec. l. 3. t. 1. a. 12. n. 66.

(e) Const. *Elect. Augusti* p. 1. c. 28. in fin. *Carpzov.* d. def. 158. n. 1.

(f) *Mevius* ad jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 5. n. 28-30. seqq.

(g) Idem d. l. n. 25. & 29.

ritum allata, sive dotis nomine data, sive ut paraphernalia habita sint, plane confundantur, ac perinde habeantur, ac si dotalia sint, ut sic discrimen bonorum, quod *Jus Romanum* in iis constituit, de Jure Lubecensi, vel si mavis ex usu vulgari, non accurate observetur. (b)

§. 27. Quod vero ejusmodi confusio bonorum dotalium & paraphernalium sit de Jure Lubecensi, hoc colligi potest, ex ipsis Juris Lubecensis Textibus (i) notatque *Mevius* (k) ita apud Lubecenses observari, & ne quidem controversum esse. Interim tamen negari nequit, quod pactis hæc confusio evitari queat. (l) Quo pertinet, quod in praxi eo soleat respici, an certa dos pacto vel dicto mulieris eorumve qui eam nuptam elocant, sit constituta, an vero nulla certa dos constituta reperiatur, ut in casu scilicet priori omne id, quod extra illud Pactum est, pro paraphernalibus, vel receptitiis habeatur, non item pro dote, nisi ut ejus augmentum ex destinatione inferentium datum sit; in posteriori casu vero, omnia bona quæ uxor ad maritum attulit, ita ut fructum eorum capiat, dotalia habeantur, si non appareat de aliqua exceptione. (m)

§. 28. Principium secundum est adæquatio bonorum paraphernalium & dotalium ratione juris prælationis, etiam eo in casu, ubi pacto certa dos constituta est, & sic omne id, quod extra pactum illud est juxta §. præced. pro paraphernalis habetur. Patet hæc adæquatio ex perspicuis textibus Juris Lubec-

(b) Idem ad artic. 12. t. 2. l. 2. jur. Lubec. n. 157. junct. n. 54.

(i) Vid. l. 1. t. 5. a. 5. ibi: Sondern sie soll alles wiedernehmen was sie zu ihrem Mann gebracht hat/ & l. 1. t. 5. a. 7. ibi: So nimt die Frau ihren Braut-Schaz/ Kleider/ Kleinodien und Jungfräulich Eingebönte/welches sie ihme zugebracht/ zunt voraus. Item l. 3. t. 3. a. 9. ibi: So geht die Frau mit ihrem Braut-Schaz/ Kleider/ Kleinodien und Jungfräulichem Eingebönte/ und was sie ihm zugebracht/ vor allen Creditorell.

(k) Ad jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 12. n. 54. add. *Stryck*. in dissert. de differentiis Juris Communis & Lubecensis c. 10. n. 56.

(l) *Mevius* d. l.

(m) *Mevius* ad Jus Lubec. l. 1. t. 5. in addit. ad n. 28.

Lubecensis, inter alios ex *articulo 5. tit. 5. libr. 1.* ubi disponitur, quod uxor improlis de debitis mariti non teneatur, sed ea omnia capiat & præcipiat, quæ marito attulit, (n) item ex *art. 7. tit. 5. l. 1.* ubi cautum, quod marito ob æs alienum fugitivo, uxor improlis non solum dotem, sed & vestes ornamenta & alia bona, quæ marito intulit, ante mariti creditores capiat, (o) & denique ex *art. 9. tit. 1. lib. 3.* qui vult, quod marito obærato mortuo uxor improlis non solum cum dote, sed & cum vestibus, ornamentis, & quæ in super marito intulit, omnes creditores mariti antecedit (p). In quo *Jus Lubecense* multum deviat à *Jure Romano*, ceu quod uxori ratione paraphernalium, non jus prælationis, sed solum tacitam hypothecam adsignat (q).

§. 29. Principium tertium est, quod hypotheca, quæ de *Jure Romano* uxoribus ratione dotis & paraphernalium competit in bonis mariti, de *Jure Lubecensi* non sit sublata. (r) Ex quo hoc sequitur, partim, quod uxores ratione bonorum dotalium, præter jus prælationis fruuntur quoque jure tacitæ hypothecæ etiam de *Jure Lubecensi*, dum hoc illis concessit *Jus Romanum* (s), partim quod & de *Jure Lubecensi* uxores

(n) L. 1. t. 5. a. 5. jur. Lub. verba hæc sunt: Begibt sich ein Mann mit einer Frauen in die Ehe / stirbt dann der Mann / und läßt keine Kinder von ihr / oder daß sie schwanger sey / die Schuld / damit er jemand verhasstet / kan der Wittfrauen nichts hindern / sondern sie soll alles wiedernehmen / was sie zu ihm gebracht hat ; darnach soll man von seinem Gut alle seine Schuld bezahlen.

(o) Lib. 1. t. 5. a. 7. Jur. Lub. ita sonat: Haben sie aber mit einander keine Kinder / so nimt die Frau ihren Braut-Schaz / Kleider / Kleinodien und Jungfräulich Eingebönte / welches sie ihm zugebracht / zuvor aus / von dem andern Gut zahlet man die Schuld.

(p) L. 3. t. 1. a. 9. Jur. Lub. ita loquitur: So geht die Frau mit ihrem Braut-Schaz / Kleider / Kleinodien / Jungfräulichem Eingebönte / und was sie ihm zugebracht / vor allen Creditoren / add. *Mevius* ad dict. art. 9. n. 35. seqq.

(q) Vid. §. præcedent. 7.

(r) *Mevius* ad Jus Lubec. l. 3. t. 1. a. 12. n. 53. 54.

(s) Vid. §. præc. 6.

res ratione paraphernalium gaudeant tacita hypotheca, cum & his bonis illud jus reale à Jure Romano assignatum sit, (t) ut ut de jure Lubecensi & ratione horum bonorum uxori- bus simul competat prælationis privilegium (u).

§. 30. Principium *Quartum* est, quod *hypotheca tacita* & prælatio quoad dotalia, & paraphernalia eo in casu saltem uxori competat, si neque liberos ex marito habet neque ex eo gravida est (x) sed ut sit improlis, requiritur. Nam si uxor ex marito prolem habet, tum obstricta est ad solutionem ejus, quod debet maritus, etiam ex suis bonis. (y) Improlis vero uxoris jure & censetur ea, cujus liberi, licet prolem unam vel plures marito pepererit, tempore moti concursus, aut mortis mariti, non amplius sunt superstites, sed fato defuncti. (z) Quod si vero prolem ex marito quidem non habet, ex eo tamen gravida est, tum jus ejus in suspenso tamdiu est, donec constat, partum editum vel non editum esse, (a) ita ut *posteriori casu* pro improli habeatur, & sic jure tacitæ hypothecæ & prælationis omnino gaudeat, in *priori vero casu*, ceu mulier prolem habens hoc jure destituatur, modo partus editus non sit monstruosus, nec abortus, nec mortuus, sed vivus, imo vitalis, editus scilicet tempore legitimo, ut secundum naturam vivere possit, dum non vitalis pro abortu, ac eo, qui nunquam natus est, habetur (b).

§. 31. Sed

(t) Vid. §. præc. 7.

(u) Vid. §. præc. 28.

(x) Jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 5. ibi: Und lasset keine Kinder von ihr/ oder daß sie schwanger sey/ & a. 7. t. 5. l. 1. ibi: Unbeerbet ist ic. nec non artic. 13. t. 5. l. 1. ibi: Es kan keine unbeerbte Wittwe ic. & denique l. 3. t. 1. a. 9. ibi: Mit seiner Frauen un- beerbt ic.

(y) Jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 7. ibi: Wird ein Mann wegen seiner Schuld flüchtig/ hat er dann mit seinem Weibe Kinder/ so soll die Schuld bezahlt werden von ihrem beyderseits Gut/ add. & art. 10. t. 1. l. 3. nec non art. 26. & 28. tit. 2. l. 2. Jur. Lubec.

(z) Vid. præc. not. (x) propter verba: Lasset ic. Confer. *Mevium* ad Jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 7. n. 22-25.

(a) *Mevius* ad Jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 7. n. 13.

(b) *Mevius* d. l. n. 16.

§. 31. Sed quid juris, si uxor quidem non sit gravis, si forte Maritus ad tempus aufugerit, adeoque sp. s. pro-
lis ex ea suscipiendæ adhuc supersit? Respondetur, tum
uxorem quidem dotem & cætera illata ante alios creditores præci-
pere, at vero has res omnes securo in loco collocandas & lapsum
temporis, quousque ad pariendum habilis est, expectandum
esse, redditu tamen annuo ad mulieris usus cedente. (c) Ela-
pso hoc tempore & interim partu non edito uxor plane libe-
ratur ab actionibus creditorum, & sua sibi præcipua habet,
edito vero interea partu, bona recidunt in eam conditionem,
ac si ante fugam partus jam extitisset (d).

§. 32. Deviare tradita §. 30. & 31. nimium quantum
à Jure Romano per se patet, dum certo certius sit, illo jure
nec maritum pro uxore, nec uxorem pro marito teneri (e).
Interim quod statuto dispositum, id sequendum (f). De va-
liditate eorum statutorum, quæ disponunt, quod uxores ob-
ligentur pro maritis, consule DD. (g). De ratione hujus sta-
tuti Lubecensis videatur *Mevius* (h).

§. 33. Principium quintum est, quod bona uxoribus Re-
ceptitia, *Spiegel-Gelder Lubecensibus dicta*, sub dispositione Juris
Romani relinquat *Jus Lubecense*, ut scilicet uxori eorum in-
tuitu nec tacita hypotheca, nec jus prælationis competat (i).
Colligitur hoc certo ex Textibus Juris Lubecensis (k), ceu

D

qui

(c) Jus Lub. l. 1. t. 5. a. 11. ibi: Wann sie aber noch in denen
Jahren ist/ darinn sie Kinder gebähren kan/ so muß gemelter
Braut- Schatz wiederum an gewisse Derter belegen werden/
und mag die Frau davon die jährliche Abnutzung zu ihrem Be-
sten unversehrt gebrauchen.

(d) *Mevius* ad Jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 11. in addition. ad n. 3. in fin.

(e) Vid. t. t. C. ne uxor pro marito.

(f) *Mevius* ad J. L. l. 1. t. 5. a. 7. n. 4.

(g) *Mynsinger*. C. 1. obs. 29. *Gail*. 2. observ. 90. *Campeg.* de dote
p. 5. qu. 2. n. 3. *Coler.* dec. 31. *Hilliger.* ad *Donell.* l. 15. c.
fin. lit. B. *Mev.* p. 3. d. 123. & ad Jus Lubec. l. 1. t. 5. a. 6, n. 4.
Brunnem. ad l. 1. C. ne uxor pro marito.

(h) Ad Jus Lub. l. 1. t. 5. a. 6, n. 5. & a. 7. n. 4. seqq. & p. 3. d. 123.

(i) Vid. §. 10. differt. nostr. & *Mevium* ad Jus Lubec. l. 3. t. 1. a. 9.
n. 44. & p. 6. d. 246. p. 3. d. 125. n. 9.

(k) Scilicet ex l. 1. t. 5. a. 5. 7. 13. & l. 3. t. 1. a. 9.

qui omne jus prælationis & præceptionis restringunt ad dotem & cætera bona, quæ uxor marito attulit, quorum in numero non sunt receptitia bona, ceu quæ extra domum mariti, velut separata sibi habet & possidet uxor (l). Unde & hoc est, quod & uxor, quæ prolem habet, de Jure Lubecensi ex his bonis non teneatur solvere debita mariti (m).

§. 34. Principium denique sextum est, quod infrequens Lubecæ non sit, liberis prioris matrimonii, ratione bonorum matris præmortuæ, à patre ad secunda vota advolante, fieri certam ac specificam assignationem, *Ausspruch vom Mutter-Gut* Lubecæ dictam, eamque peragi, vel coram Senatu, quæ solemnitas vocatur, ac desuper facto instrumento, quæ minus solemnitas vocatur (n), imo aliquando etiam contingere, ut liberis prioris matrimonii à patre hoc in casu plane nulla fiat ratione bonorum maternorum assignatio (o).

§. 35. Præcognitis hisce principiis Juris Lubecensis, quoad quæstionem in Concurso Novercæ cum Privigni, an de Jure Lubecensi prioris Matrimonii liberi, hic privigni, quoad bona materna gaudeant præferentia præ Noverca ratione dotis & illatorum, initio præsupponendum est, de ea Noverca nos loqui, quæ prolem ex marito non habet, nam quoad Novercam, quæ prolem habet, inutilis plane est ea quæstio, dum pro debitis mariti adstricta est de Jure Lubecensi (p). Quod si vero Noverca est improlis, tum attendi debet, an liberi prioris matrimonii, hic privigni, intuitu bonorum maternorum habeant assignationem solemnem, einen *Ausspruch* vor dem *Rath*/ an vero minus solemnem & privatam, an plane nullam. Quid in unoquoque casu Juris Lubecensis sit, sequentes §. §. docebunt.

§. 36. Pri-

(l) *Cotbmann*. V. 1. conf. 44. n. 102. *Mevius* ad J. L. l. 1. t. 5. n. 3. & l. 2. t. 2. a. 12. n. 159.

(m) *Mevius* ad Jus Lub. l. 3. t. 1. a. 10. n. 72. 73. & l. 1. t. 5. a. 7. n. 28.

(n) Vid. art. 31. tit. 2. l. 2. Jur. Lub. ibique *Mevius*.

(o) *Mevius* d. l. n. 6. seqq. & n. 35.

(p) Vid. §. 30. & seqq. nostr. diff.

§. 36. *Primus casus*, ubi scilicet liberis prioris matrimonii, hic privignis, solemnis coram Senatu facta est assignatio, extra omnem dubitationis aleam positus est, cum Statutis Lubecensibus (q) expresse ita definitus sit, quod tum *privignis intuitu hujus solemnis assignationis competat præferentia præ dote Novercæ*. Quæ hic notanda occurrunt, satis deduxit Dn. Mevius (r).

§. 37. *Secundus casus*, ubi scilicet privignis intuitu bonorum maternorum minus solemnis & privata assignatio a patre facta est, similiter in Statutis Lubecensibus (s) ita expresse definitus est, quod tum *Noverca cum dote præferatur ei conventionali assignationi liberorum prioris matrimonii*.

§. 38. *Tertius casus*, ubi scilicet privignis intuitu bonorum suæ matris nulla plane facta est assignatio, de Jure Lubecensi expresse decisus non reperitur, & hinc controversum admodum est, num *liberis prioris matrimonii, seu privignis*

D 2

quoad

(q) Scilicet in art. 31. t. 2. l. 2. ibi: Sitten Mann und Frau mit einander in die Ehe/ und ihr eines/ es sey der Mann oder die Frau/ zuvor Kinder hat/ und denenselben wäre ein Ausspruch geschehen von ihres verstorbenen Vatters oder Mutter wegen/ Ist dann der Ausspruch ordentlicher Weise vor dem Rath geschehen/ so gehet Kinder-Gelt vor Braut-Schaz. Item in artic. 12. t. 1. l. 3. ibi: Darnach Kinder-Geld vor dem Rath ausgesprochen/ folgendes der Braut-Schaz.

(r) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. art. 31. n. 32. seqq. & art. 33. n. 166. seqq.

(s) Scil. in art. 31. t. 2. l. 2. Sitten Mann und Weib mit einander in die Ehe/ und ihr eines/ es sey der Mann oder die Frau/ zuvor Kinder hat/ und denenselben wäre ein Ausspruch geschehen/ von ihres verstorbenen Vatter oder Mutter wegen/ welcher Ausspruch ordentlicher Weise vor dem Rath nicht geschehen/ stirbt dann der Mann/ und die Frau ist mit ihme nicht beerbet/ und Ererbung sich erhubet/ ob die Kinder mit ihrem Ausspruch/ oder die Frau mit ihrem Braut-Schaz/ in des Manns Gütern soll vorgezogen werden/ so geht die Frau mit ihrem Braut-Schaz zuvor; gleicher Weise soll es auch gehalten werden/ wann ein Mann vor seinem Weibe sterbe. Add. & art. 12. t. 1. l. 3. Jur. Lubec. ubi das Kinder-Geld/ quod dem Kinder-Geld/ so vor dem Rath ausgesprochen ist/ opponitur, post dem Braut-Schaz und treuer Hand demum locatur.

quoad bona suæ matris hic competat præferentia præ Noverca ratione suæ dotis & illatorum, an vero hæc illis præferatur.

§. 39. Pro præferentia privignorum variæ militant rationes. Prima desumitur ex eo, quod hic casus in Jure Lubecensi non sit definitus, & sic in eo observari debeat Juris Romani dispositio, privignis intuitu dotis maternæ præferentiam tribuens præ dote Novercæ. Volunt enim DD. quod statuta sint stricte interpretanda, nec de casu ad casum extendenda (t), sed potius id, quod in illis dispositum non est, pro omisso habendum (u), nec id, quod statutum non dicit, a nobis fingendum & dicendum (x) quin potius quoad statuta unius inclusio, alterius exclusio (y), & casus statuto non decisis sub juris communis dispositione relinquendus sit (z); idque vel eo maxime, quia statuta in genere passivam & declaratoriam à jure communi recipiunt interpretationem (a), imo ita interpretari debent, ut ad jus commune redeatur (b), ac juri communi quam minimum derogent (c).

§. 40. Secunda ratio deducitur à disparitate minus solemnns (qua excluditur privignorum prærogativa) & plane non factæ assignationis. Etenim videtur, quod minus solemnns illa assignatio, privignis facta quoad bona materna, sub se contineat Novationem quandam extinguentem privilegia dotis maternæ (d), ac id efficientem, quod privigni eam assignationem,

(t) *Mevius* p. 2. d. 40. n. 10.

(u) *Cothmann*. V. 4. §. 21. n. 6. *Menoch*, de A. I. Q. cas. 32. *Mevius* p. 7. d. 253. n. 6.

(x) *Novell.* 18. c. 5. in princ. *Cothmann*. d. 1.

(y) *Mevius* p. 2. d. 40. n. 5. & 7.

(z) *L. Sancimus* C. de Testament. 1. præcipimus C. de Appellat. *Cothmann*. V. 4. §. 21. n. 7. & §. 27. n. 7. *Mevius* p. 1. d. 137. n. 8. p. 2. d. 40. n. 14. & ad Jus Lub. quæst. præliminar. 7. n. 39. & l. 2. t. 2. a. 31. n. 12.

(a) *Cacheran*. d. 142. n. 1. *Surdus* d. 36. n. 19. *Gailius* 2. observ. 33.

(b) *Cothmann*. vol. 3. §. 25. n. 26.

(c) *L. de quibus ibi interpretes* ff. de legibus *Cothmann*. V. 4. §. 20. n. 7.

(d) *L. in novatione* ff. de novat. 1. solutum ff. de pign. act. in pr. *Negusantius* de pignorib. p. 6. m. 3. n. 1, *Mevius* ad Jus Lub. l. 2. t. 2. a. 31. n. 36.

tionem, non ut dotem maternam, sed ut debitum Patris, petere valeant ac debeant, (e) dotis privilegio vel ideo exulante, ne fraudibus loco sit (f); Talis vero Novatio in casu, ubi nulla plane assignatio facta est, non conspiciatur, ac sic diversum in eo casu à priori quid obtinere debeat, cum hic privilegia dotis salva maneant.

S. 41. Tertia ratio consecratoria est ex fine S. præc. Nam ad stabilienda eo magis illa, quæ ibi dicta sunt, traditur, quod dos materna, cujus intuitu privignis nulla plane facta est assignatio, in artic. 12. tit. 1. lib. 3. Juris Lubec. veniat sub voce illius articuli Braut Schatz (g), minime vero sub voce Kinder. Geld sine addito (h), ceu quæ vox indefinita arguit, ad omnia non solemniter assignata eam spectare (i). Si ergo dos materna privignorum, cujus intuitu nulla ipsis facta assignatio, continetur in dicto articulo 12. Jur. Lub. sub vocabulo Braut. Schatz/ consequens erit, quod doti Novercæ præferatur, dum certum est, quod dos prior præferatur doti posteriori (k),

S. 42. Quarta ratio eaque ultima sumitur ex art. 28. tit. 2. lib. 2. Jur. Lubecensis (l), ceu in quo dispositum, quod liberi prioris matrimonii, hic privigni, dotem maternam, & Novercæ quoque suam dotem præcipiant in casu, quo uxor moritur & vir secundam duxit uxorem, eaque mortuo marito improlis est, ubi illam præceptionem intelligunt sub eo privilegio, quod jus & ratio communis antiquiori privilegiatæ hypothecæ privignorum dedit (m).

S. 43. Nec desunt, qui hanc opinionem ceu verio-
D 3
pro-

(e) Mevius d. l.

(f) Carpzov. l. 4. q. 22. n. 11. seqq.

(g) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 12.

(h) Idem d. l.

(i) Idem ad art. 12. t. 1. l. 3. Jur. Lub. n. 28.

(k) Idem ad d. art. 12. n. 29.

(l) Textus d. art. 28. in fin. ita sonat: Bleibt aber die letzte Frau unbeerbt/ so nimt die Frau ihr zugebracht Gut / also auch die Kinder erster Ehe ihrer Mutter zu voraus.

(m) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 11.

propugnant. In medium producimus Magnum *Mevium* (n) ut & *JCros Rostochiensis* in Responso die 6. & 19. Aprilis 1619. in causa Joachimi Walters dato, ad quod se refert *Mevius* (o).

§. 44. Pro *præferentia* vero *Novercæ* è contrario variæ militare videntur rationes. *Prima ratio* inde desumitur, quod *hæc controversia non ex principiis Juris Romani, sed vero ex principiis Statutorum Lubecensium decidenda sit*, dum Statuta in loco statuentium semper prævalent Juri Romano (p), ac inde observanda sunt, licet Juri Romano repugnent (q). Tollunt enim statuta jus commune (r), ac sunt jus publicum & civile civitatis, (s) & ideo, si de iis constat, ea omnino sequenda sunt (t).

§. 45. Hinc *secunda ratio* succedit inde, quod *statuta Lubecensia luce meridiana clarius præferentiam liberorum prioris matrimonii præ noverca, & contra novercæ præferentiam præ liberis prioris matrimonii seu privignis statuerint ex modo, quo assignatio privignis facta est*. Ita ut in casu factæ assignationis solemnns privigni præferantur, in casu vero assignationis non solemnns noverca præcedat illis. (u)

§. 46. *Tertia ratio* est, quod *dum jus Lubecense, nequidem assignationi minus solemnns præferentiam præ noverca tribuit, (x) inde prono amne sequatur, multo minus hoc jus eam præferentiam concessisse liberis in casu, quo nulla plane facta est assignatio*. Argumentum enim hic deducitur à majori ad minus, quod in jure validum est (y), & necessario concludit (z).

§. 47.

(n) Ad Jur. Lub. l. 2. t. 2. a. 31. n. 10. seqq. & n. 35. seqq. ut & ad art. 12. t. 1. l. 3. n. 28. & 29.

(o) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 12. in fin.

(p) *Amat. dec. Maret.* 85. n. 12.

(q) *Pruckmann. conf.* 15. n. 17. *Pfeil conf.* 107. n. 4. *Mevius conf.* 9. n. 77.

(r) *Cothmann. 1. R. 1. n. 764. & 1. 3. R. 45. n. 81.*

(s) L. omnes populi ibi *Bartol. & Jason ff. de just. & jur. Vivius d.* 221. n. 1.

(t) *Mevius conf.* 65. n. 117.

(u) Jus Lub. l. 2. t. 2. a. 31. & l. 3. t. 1. a. 12.

(x) Vid. §. præc. scripta.

(y) *Everhard. in loc. argum. legal. loco à majori. Mevius conf.* 99. n. 66.

(z) *Mevius conf.* 36. n. 32.

S. 47. *Quarta ratio* desumitur ex artic. 12. tit. 1. libr. 3. Jur. Lub. ubi *doti quidem præponitur* das Kinder-Geld/ so vor dem Rath ausgesprochen ist/ *at vero* das Kinder-Geld *sine addito post dotem. expresse ponitur & collocatur*, (a) Quod vero vox Kinder-Geld sine addito in contradistinctione des Kinder-Gelds/ so vor dem Rath ausgesprochen ist/ tam plane non assignata, quam assignata minus solemniter, sub ambitu suo comprehendat, inde evincitur, quod vox Kinder-Geld sit genus; Genus vero omnes species, non speciatim exceptas, sub se continet (b), juxta proprietatem verbi ad omnes species pertinet (c), in qualibet specie repræsentatur (d), & sic omnia ea complectitur vox Kinder-Geld/ quæ liberis ut liberis competunt, sola assignatione solemnī, juxta jus Lubecense excepta.

S. 48. *Quinta ratio* petitur ex natura omnium Statutorum & sic & Statutorum Lubecensium, quæ suadet, Statuta esse stricti Juris, nec de casu expresso ad alium extendi, sed potius ad casum expressum restringi debere. (e) Dum igitur Statutum Lubecense præferentiam privignorum præ noverca restringit ad eum casum, quo ipsis solemnīs assignatio facta est, (f) inde merito & ad eum casum manere debet restrictum illud prælationis jus, nec extendendum ad casum, quo liberis nulla plane facta est assignatio.

S. 49. *Sextam rationem* præbet unanimis DDrum conclusio tradens, quod Statuta quoad Literam, ac ita ut nulla syllaba otiosa sit, omnino intelligenda sint. (g) Quæ DDrum conclusio & Statuto Lubecensi in genere, & in specie quoad hanc materiam omnino convenit, ac simul suadet, quod

Textus

(a) Verba art. 12. t. 1. l. 3. hæc sunt darnach Kinder-Geld vor dem Rath ausgesprochen/ folgendes der Braut-Schaz/ treue Hand/ Kinder-Geld.

(b) *Cothmann*. V. 5. R. 10. n. 27. *Mevius* p. 6. d. 312. n. 5. in not.

(c) *Mevius* conf. 65. n. 63.

(d) *Surdus* conf. 121. n. 3.

(e) *Roland à Valla* V. 1. conf. 55. n. 13.

(f) *Jus Lubec* l. 2. t. 2. a. 31. & l. 3. t. 1. a. 12.

(g) *Besold*. ad jus provinc. Württemberg. p. 3. th. 21. in fin.

Textus Juris Lubecensis, præferentiam privignorum præ Noverca solemnī assignationi tribuentes (b), præcise juxta litteram intelligi, ac ita sumi debeant, ut nulla syllaba in iis otiosa sit, quod tamen esset, si privignis etiam præferentia præ noverca illo concederetur casu, ubi nulla plane assignatio facta est.

§. 50. *Septima ratio* oritur inde, quod notum sit, *Statuti Dispositionem aliter locum non sortiri, quam si & qualitas, quam statutum requirit, & præsupponit, adsit.* (i) Quo ita se habente pronō amne sequitur, quod, dum Jus Lubecense præferentiam privignorum præ noverca assignationi solemnī, ceu certæ qualitati adscripsit, ac eam qualitatem præcise requisivit, dispositio Juris Lubecensis de præferentia privignorum præ noverca non aliter locum sortiatur, quam qualitate ea requisita, assignatione scilicet solemnī, existente, ac sic dum in casu, quo nulla plane facta est assignatio, requisita de Jure Lubecensi qualitas æque desit, quam in casu, ubi quidem facta est assignatio, sed privatim, merito & cessare debeat Statuti Lubecensis dispositio, certæ qualitatis assignationi, solemnī scilicet, solummodo præferentiam tribuens (k).

§. 51. *Octavam rationem* affert *specialis mentio assignationis solemnīs, quoad præferentiam privignorum præ Noverca, facta Jure Lubecensi,* (l) quæ certe supervacua, inutilis & frustranea foret, nisi in casibus diversis & diversum quid obtineret, ut alibi non diffitetur ipse Dn. Mevius (m).

§. 52. *Nona ratio* depromitur à *contrario.* Est enim hoc argumentum non solum in jure Romano, (n) sed & in statutis validum, utut hæc sint juri Romano contraria (o), præ-

(b) Sc. art. 31. t. 2. l. 2. & a. 12. t. 1. l. 3.

(i) Andraeol. controv. forens. 192. n. 1.

(k) Barbof. Thef. loc. Commun. l. 15. c. 4. ax. 22.

(l) Scilicet in artic. 31. t. 2. l. 2. & art. 12. t. 1. l. 3.

(m) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 18. n. 6.

(n) Mevius p. 1. d. 52. n. 3. & conf. 16. n. 189. junct. 96. n. 36.

(o) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 18. n. 6.

præsertim in casu, ubi aliæ concurrunt circumstantiæ (p). Nec est quod regeatur, assignationem solemnem, & minus solemnem reputari quidem pro contrariis, at vero assignationem solemnem, & non factam plane assignationem, non item. Nam responderi potest: Solemnis illa à Statutis Lubecensibus, quoad præferentiam privignorum præ Noverca, præcise requisita assignatio cessat tam in casu, ubi nulla plane facta est assignatio, quam in casu, ubi quidem facta est assignatio, sed non solemnis, ac sic solemnī illi assignationi contrariatur tam nulla plane facta assignatio, quam facta quidem, sed non solemnis. Plane enim non fieri, & non fieri eo modo, uti lex vel statutum requirit, unum idemque, & ad paria judicatur (q). Ac præterea hoc argumentum hic inde corroboratur, quod rationi statuti Lubecensis, cur quoad præferentiam privignorum præ Noverca solemnem assignationem præcise requisierit, scilicet quo & secundæ conjugi contra fraudes prospiciatur, æque non satisfiat per plane non factam assignationem, quam per factam quidem, sed non solemnem. De quo S. S. seqq. pluribus.

S. 53. *Decima ratio sumitur à deficientia rationis, cur jus Lubecense præferentiam privignorum præ Noverca præcise restrinxerit ad assignationem, iis solemniter factam.* Consistit verò hujus restrictionis ratio in eo, quo præsertim secundæ conjugi contra deceptionem & fraudes succurratur, (r) hæcque speciosis mariti facultatibus haud decipiatur, omnesque lites ac jurgia inter eam & privignos evitentur. Nam sicuti ex aliis juris Lubecensis Textibus hæc æquissima, & non satis deprædicanda Senatus Lubecensis in rebus publice peragendis intentio satis elucet, (s) ita & hic ejus reperitur notabile vestigium in jure Lubecensi (t), id scilicet, quod privigni Novercæ non præferantur, nisi ipsis de bonis maternis facta sit

E

à Patre

(p) Schurfus conf. 36. n. 11. c. 2. Cothmann. V. I. R. 5. n. 116. 117.

& R. 38. n. 33. juncto Vol. 3. R. 11. n. 18. Mynfinger R. 10. n. 81.

(q) Cothmann. V. I. R. 77. n. 38.

(r) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 33. n. 81.

(s) Vid. Jus Lubec. l. 3. t. 4. a. 1. & l. 3. t. 6. a. 1. & 2.

(t) Scil. in art. 31. t. 2. l. 2. & art. 12. t. 1. l. 3.

à Patre assignatio, & quidem sollemnis coram Magistratu. Hæc vero ratio deficit utique in casu eo, quo privignis nulla plane facta est assignatio, dum & hic secunda conjux seu Noverca deceptioni Mariti valde exponitur, gravibusque litibus & jurgiis maximis antea datur, quibus tamen omnibus caute prospicere voluit Jus Lubecanum, disponens, quod Parens secundas nuptias appetens teneatur cum liberis dividere bona communia, (u) aut ad minimum assignationem ex bonis maternis facere debeat, (x) & quidem, si liberi prælatione præ secunda uxore gaudere volunt, præcise eorum Senatu (y). Deficiente vero statuti ratione in casu eo, quo nulla præcessit assignatio, necesse quoque est, ut ipsa dispositio statuti de præferentia privignorum cesset, cum statuti anima sit ratio. (z)

§. 54. Undecima ratio eaque ultima, quæ forte primo loco poni debuisset, ea est, quod liberi prioris matrimonii, hic privigni, quando post mortem suæ matris non dividunt bona communia cum patre, ad secunda vota advolante, nec etiam currant sibi vel ex bonis communibus, vel ex bonis defunctæ matris assignationem fieri, sed in communione manent, & im Gedey und Verderb mit dem Vatter besizzen (a), und die Güter ungetheilet bleiben (b) ad debita Patris etiam ex suis bonis solvenda teneantur (c); hinc creditoribus patris non præferantur (d) & sic nec antecedant secundæ uxori, seu illorum Novercæ, improli, seu quæ ante creditores patris est (e). Quo etiam sine dubio spectare videtur jus Lubecense in art. 28. tit. 2. Lib. 2. infin. ubi in casu eo, da das Gut des Vatters und der Kinder ungetheilet ist / die andere Frau aber keine Kin- der

(u) Jus Lubec. art. 2. & 3. tit. 2. libr. 2.

(x) Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31.

(y) Jus Lub. d. a. 31. & l. 3. t. 1. a. 12.

(z) Mevius ad J. L. l. 2. t. 2. a. 2. n. 51.

(a) Vid. a. 3. t. 1. l. 2. Jur. Lubec.

(b) Art. 26. & 28. t. 2. l. 2. Jur. Lubec.

(c) D. art. 26. & 28. Mevius ad d. art. 26. n. 8.

(d) Mevius ad d. art. 26. n. 9. ubi & rationes addit.

(e) Art. 12. t. 1. l. 3. item art. 5. 7. 11. 13. t. 2. l. 2. Jur. Lubec.

der mit dem Mann hat/ hæc uxor secunda improlis cum bonis illatis primo collocatur, & deinceps saltem liberi prioris matrimonii mit ihrem Mutter-Gut (f), ut ut aliter sentiat Dn. Mevius. (g)

§. 55. Et sic recensitis illius sententiæ, quæ privignos, nulla plane assignatione ipsis facta, Novercæ præfert, rationibus, allatisque iis etiam argumentis, quæ pro præferentiæ Novercæ adduci possunt, ultimæ accedimus opinioni, quod scilicet in casu, ubi *privignis à patre ratione bonorum matris præmortuæ, nulla plane facta est assignatio, non privignis præ Novercæ, sed Novercæ præ privignis competat præferentiæ.* Nam hanc sententiam de jure Lubecensi veriore existimamus, &, licet ita a communi DDrum Schola recedamus, & JCtum quendam nobis consentientem adducere haud valeamus, sufficit tamen, quod firma & stabilis ex rationibus pro ea adductis stet nostra hæc sententia.

§. 56. Quo vero & satisfiat rationibus pro contraria sententia recensitis, respondemus ad *Rationem* dissentientium primam. *Esse hunc casum omnino in jure Lubecensi definitum* partim per art. 12. tit. 1. Libr. 1. Juris Lubecensis, ubi das Kindergeld sine addito (sub qua Kindergeld casus non factæ assignationis comprehenditur, ut demonstratum dedimus §. 47.) postponitur dem Brautschaf; partim etiam inde, quod casus plane non factæ assignationis omnino contineatur, sub casu factæ quidem assignationis, sed minus solemnem (uti docuimus §. §. præced. 46. & 52.) ; partim denique, & quod rem dubiam amplius esse non finit, ex articulo 26. & 28. tit. 2. libr. 2. item ex art. 3. tit. 1. libr. 2. & ex art. 12. tit. 1. libr. 3. Juris Lubecensis (uti demonstravimus §. 54.)

§. 57. Ad *rationum secundam* respondetur, nos hic non agnoscere *disparitatem inter conventionalem & minus solemnem assignationem, & inter plane non factam assignationem, sed utram-*

E 2

que,

(f) Verba Artic. 28. t. 2. l. 2. in fin. hæc sunt: *Bleibet aber die letzte Frau unbeeirbet/ so nimt sie ihr zugebracht Gut/ also auch die Kinder erster Ehe ihrer verstorbenen Mutter Gut voraus.*

(g) Ad Jus Lubec, l. 2. t. 2. a. 31. n. 11. vid. §. 42. præc. nostr. dissert.

que, quod postponatur doti Novercæ, ad paria judicamus. Imo sentimus, quod, dum ne quidem minus solemnibus assignatio operatur præferentiam privignorum præ Noxerca, multo minus ea præferentia liberis competere queat, si plane nulla assignatio facta sit, vide §. §. 46. 50. 52. 53. quamquam tamen inter utramque eam notabilem agnoscimus differentiam, quod in priori casu liberi quidem doti Novercæ & deposito postponantur, at vero nihilominus armer Leuten / Gottes-Häuser und sonst Geld / welches keine Rente gibt / nec non creditoribus hypothecariis sub voce Kinder-Geld præferantur. (b) posteriori vero in casu omnibus creditoribus Patris postponantur, ac ejus debita etiam de suis exsolvere teneantur (i). Nec movere nos possunt ea quæ de novatione huic secundæ adversariorum rationi inspersa sunt, quod scilicet ea interces-ferit, cum facta est minus solemnibus assignatio, quodque ea fustulerit omnia privilegia dotis, idque effecerit, quod liberi hanc assignationem, ut debitum patris, petere debeant; cum è contrario per solemnem assignationem portio assignata statim separetur à bonis Patris, ac ideo liberi eam, ut propriam quoad Dominium habeant, & eam, non ut simpliciter debitum, petant (k). Etenim testatur, quoad posterius consuetudo Lubecensis in assignationem etiam solemnem ordinariæ, & ut plurimum venire certam quantitatem pecuniæ, hancque remanere apud Parentem, ipso Dn Mevio non diffidente (l). Quis vero cum ratione diceret, hujus pecuniæ dominium in liberos per assignationem solemnem esse translatum, cum Pater eam in bonis suis retinuerit & liberis solum assignatione prospexerit? Certe legatum generis, ut alia omittam, quod dominium non defert, aliud monstrat (m). Quoad prius vero regeritur, Novationem ullam hic nos non agnoscere. Nam si quæ esse deberet novatio, foret novatio in specie sic

(b) Vid. a. 12. t. 1. l. 3. Jur. Lubec.

(i) Ex ratione supra §. 54. data.

(k) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 34. & 36.

(l) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 33. n. 123.

(m) Brunnemann, ad l. 1. C. commun. legat. n. 3. Hopp. ad §. 2. J. de legat.

fic dicta, cum pater hic sit & maneat debitor liberorum suorum; quæ tamen ne quidem ex evidentissimis conjecturis, quæ hic desunt, desumenda ac colligenda est (n). Insuper captum nostrum transgreditur, quod minus solemnis assignatio, continere dicatur novationem, non item solemnis assignatio. Nec est credibile, quod, si & hic in utroque casu subesset novatio, Jus Lubecense effectum ejus quoad novationem solemnem sustulerit. Quid, quod assignatio ut plurimum liberis impuberibus fiat, ac inde consensus tutorum mentio injiciatur (o), simul vero notum sit, impuberes novare non posse (p), & utut tutores eorum hoc facere possint, tamen factum Tutorum non præjudicari liberis, ac non aliter subsistere, ac prouti ipsis utilis est novatio (q). Locum Carpzovii lib. 4. resp. 22. n. 11. ibi citatum quod spectat, patebit ex ejus inspectione, quod hic Jctus nil pro contraria sententia afferat, sed inibi liberis præferentiam non ob novationem, sed ob fraudem deneget, imo ejus tradita ad Jus Lubecense trahi non possint.

§. 58. *Ad rationem tertiam* respondemus: quod casus, ubi nulla liberis prioris matrimonii ratione bonorum maternorum est facta assignatio, in art. 12. tit. 1. libr. 3. Jur. Lubecens. non contineatur sub voce *Braut-Schatz* / sed sub voce *Kinder-Geld sine addito*. Id satis demonstratum dedimus §. 47. ut inde superfluum idem hic repetere.

§. 59. *Ad rationem quartam*, eamque ultimam, regerimus, *textum articuli* 28. tit. 2. libr. 2. *Juris Lubecensis* ibi citatum, juncto textu artic. 26. tit. 2. libr. 2. non esse contrarium, sed nostram stabilem sententiam, imo & hoc velle, quod in

E 3 casu,

(n) Carpzov. l. 5. §. 105. n. 10. Lyncker. ad Struvium tit. de novat. th. 57. ibique Struvius ipse. Hoppius ad tit. Instit. quibus modis tollitur obligatio §. 4. Stryck. de C. C. l. 4. c. 2. §. 2. & c. 3. §. 3. Schifordegger l. 2. disput. forens. ad Fabr. tract. 2. qu. 5. (ubi notat contrariam sententiam intolerabilem fovere errorem) & alii.

(o) Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 33.

(p) L. 20. §. 1. ff. de novat. l. 15. ff. de solut.

(q) Struvius ad tit. ff. de novat. th. 58.

casu, ubi liberis prioris matrimonii ratione bonorum maternorum nulla facta est assignatio, sed hi liberi mit dem Batter im Gedey und Berderb geseffen/und die Güter ungetheilt geblieben seyn/ hi liberi non solum doti Novercæ, sed & omnibus creditoribus patris postponantur, imo patris debita ex suis bonis solvere debeant, ceu demonstravimus supra §, 54.

§. 60. Nec autoritas denique Jcti eximii & felicitis alias indagatoris Juris Lubecensis Dn. Mevii, & Jctorum Rostochiensium, ab eo citatorum, contrarium sententium, nos dimovere debet, ac potest ab hac nostra rationi, analogiæ, & principiis Juris Lubecensis consona sententia. Utut enim magna ingenia etiam post facta venerari oportet, inspiciendum tamen semper est, quod dicatur ab iis, maxima etiam autoritate, si aliter persuasi sumus, exulante. Inde nobis necessario discedendum erat ab illorum fere communiter recepta sententia; & ut de cæteris nostræ opinionis argumentis & rationibus jam nihil dicamus, apertum est, contrariæ sententiæ patronos non habuisse rationem ejus principii, quod ex artic. 26. & 28. tit. 2. libr. 2. Juris Lubecensis adduximus. §. 54. illius scilicet, quod in casu, ubi liberi prioris matrimonii tempore secundarum nuptiarum patris non diviserunt cum patre bona communia, aut non curarunt, sibi ex bonis maternis fieri assignationem, ein Außspruch / sed cum Patre societatem bonorum communi commodo periculove continuarunt, (sind mit dem Batter im Berderb und Gedey sitzen geblieben/ juxta art. 3. tit. 1. libr. 2. Jur. Lubec.) & bona communia indivisa tenuerunt (Ihr Gut ist zusammen ungeschieden juxta art. 26. tit. 2. libr. 2. Jur. Lubec. oder das Gut ist ungeschichtet und ungetheilt geblieben / juxta art. 28. tit. 2. lib. 2.) tum hi liberi ratione bonorum maternorum nulla præ creditoribus Patris, & sic multo minus præ secunda uxore Patris, seu noverca improli, gaudeant præferentia, sed Patris debita ex bonis communibus exsolvenda veniant per dict. art. 26. ibi: Die Schuld soll man zahlen vom gemeinen Gut/ & per dict. art. 28. ibi: Ist auch dann Schuld vorhanden/ die soll man von dem gemeinen Gut zuvor

juvor bezahlen. Nam si vel hoc unicum principium animadvertissent hi Jcti, neutiquam privignis intuitu bonorum maternorum, in casu, quo nulla ipsis facta est assignatio, prætulissent novercæ improli. Fuere & illi homines, à quibus humanum nihil, & sic error non abfuit, quem nec à nobis abfuisse, sponte fatebimur, si meliora & rectiora edocti fuerimus.

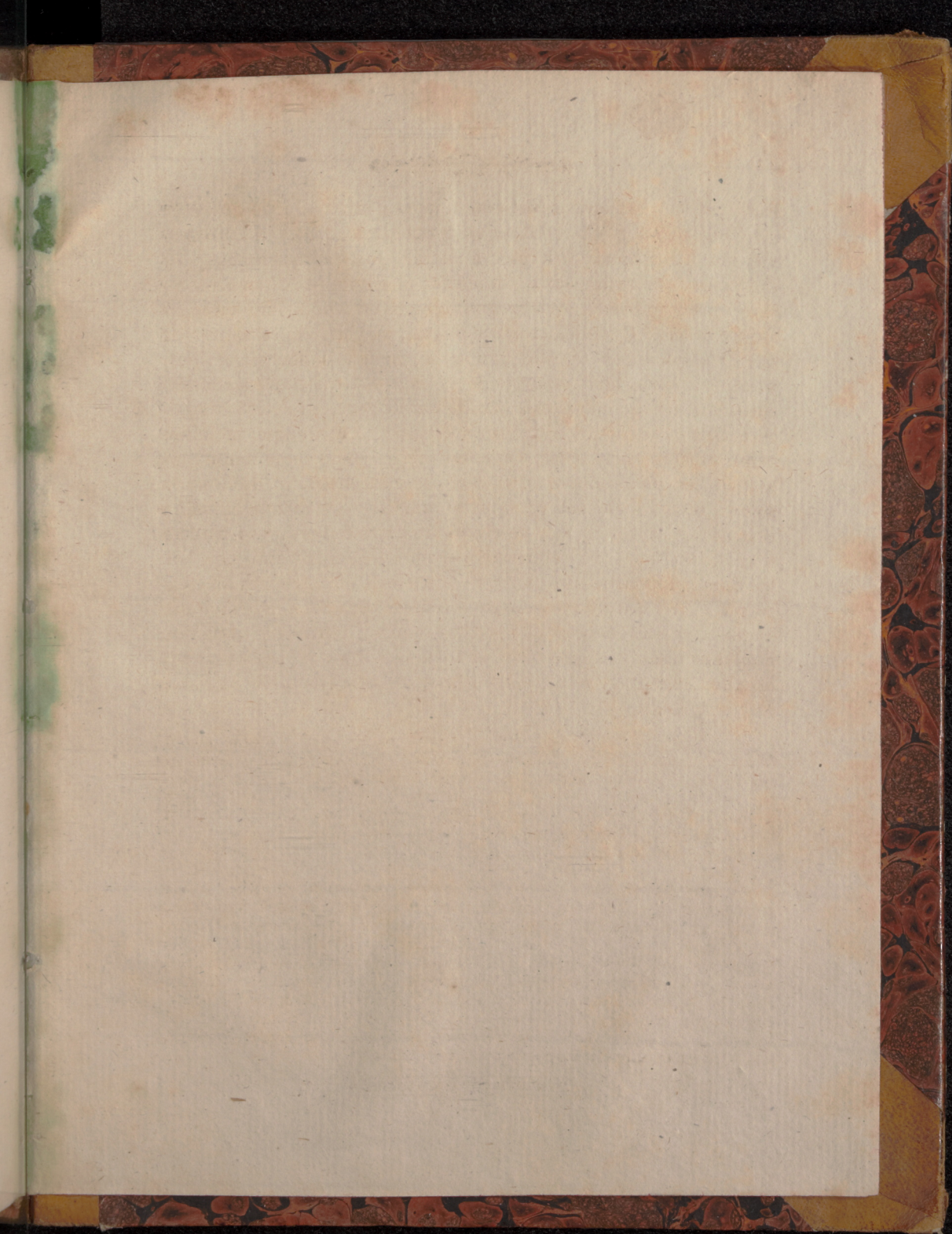
§. 61. Antequam colophonem huic dissertationi imponamus, paucis adhuc quærere lubet, *num liberis prioris matrimonii etiam intuitu bonorum paternorum in bonis vitrici illorum, seu secundi mariti matris eorum, competat tacita hypotheca, & præ istius vitrici secunda uxore improli prælatio de Jure Lubecensi.* Quid de *Jure Romano* obtineat, tradidimus supra §. 15. ubi negative respondimus. At verò *Jus Lubecense* quod attinet, certum est, inter *materna & paterna bona* liberorum prioris matrimonii *hoc in casu nullam esse differentiam*, (r) & etiam hic attendi, an liberis prioris matrimonii ratione bonorum paternorum sit facta assignatio coram *Senatu*, an vero *privatim*, an vero denique *nulla* his sit facta assignatio, ita ut in casu *solemnis assignationis* liberi prioris matrimonii, cum ea assignatione *solemni* ex bonis paternis facta, *præcedant & doti uxoris secundæ vitrici*, in casu *non solenniter factæ assignationis* huic *doti* postponantur, & in casu, *ubi nulla plane facta est assignatio*, etiam *reliquis vitrici creditoribus* posthabeantur, uti antea quoad liberorum bona materna pluribus demonstratum est.

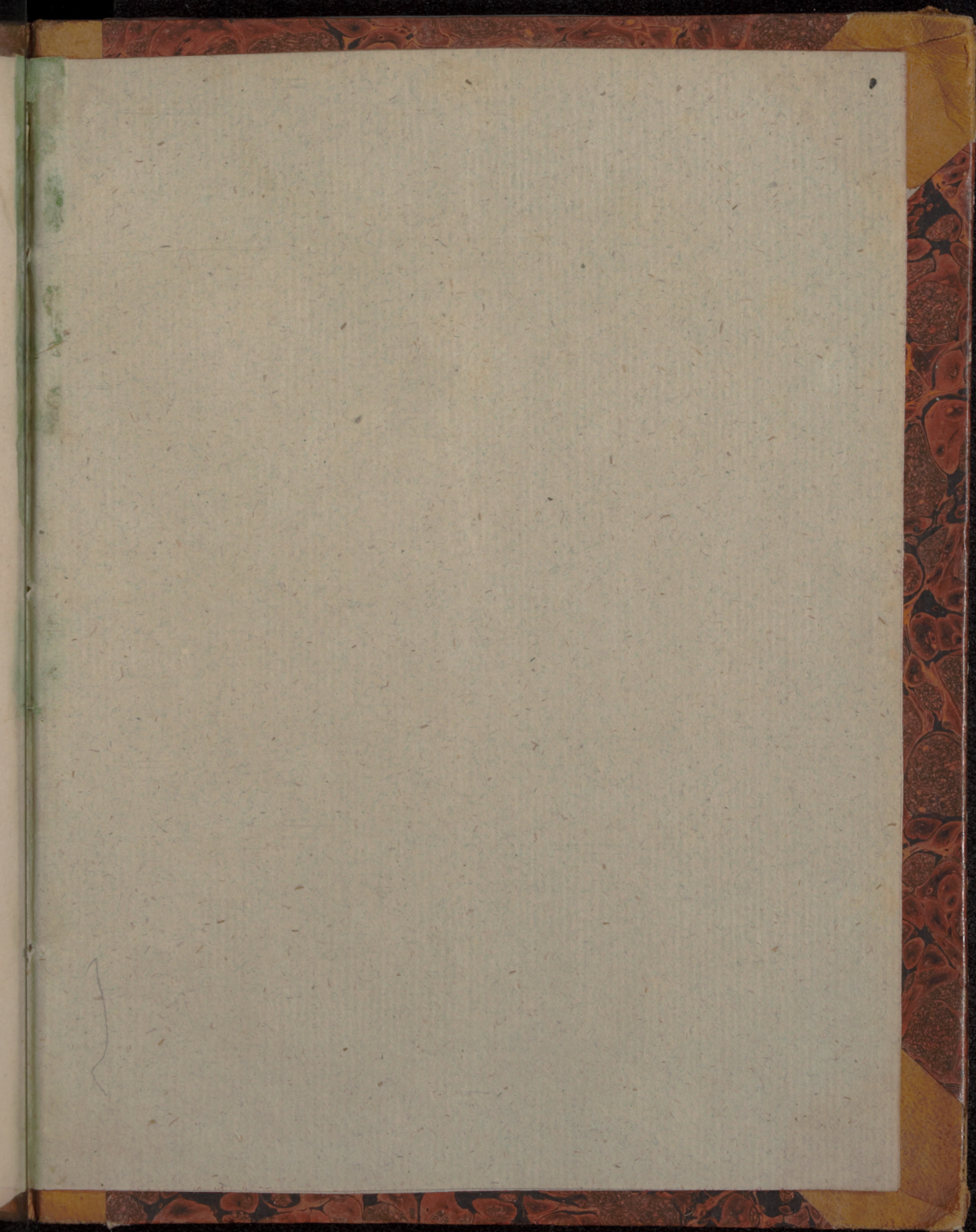
(r) Jus Lubec. I. 2. t. 2. a. 31. ibi: Ein Ausspruch geschehen von ihres verstorbenen Vatters oder Mutter wegen.

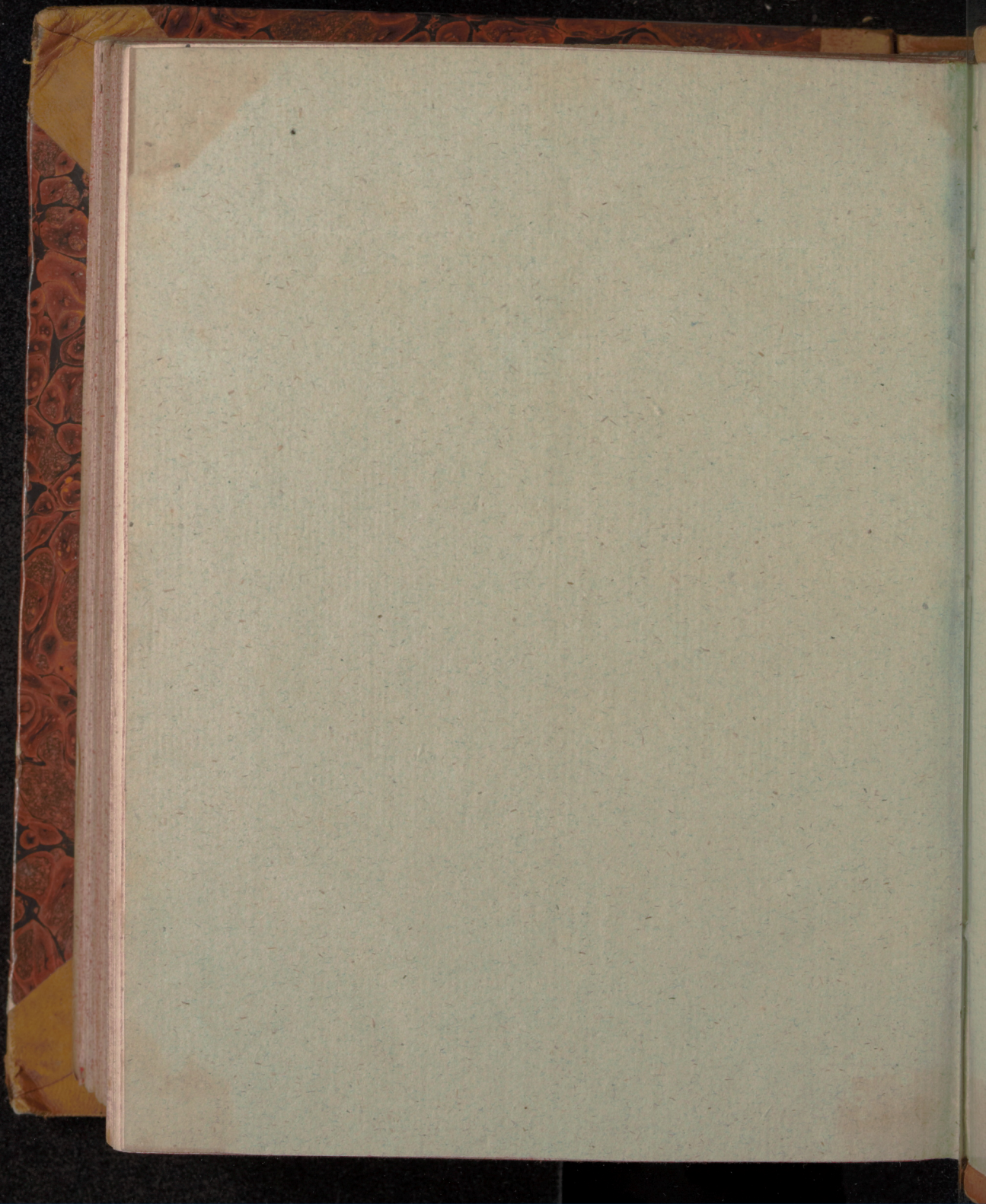
EPILOGUS.

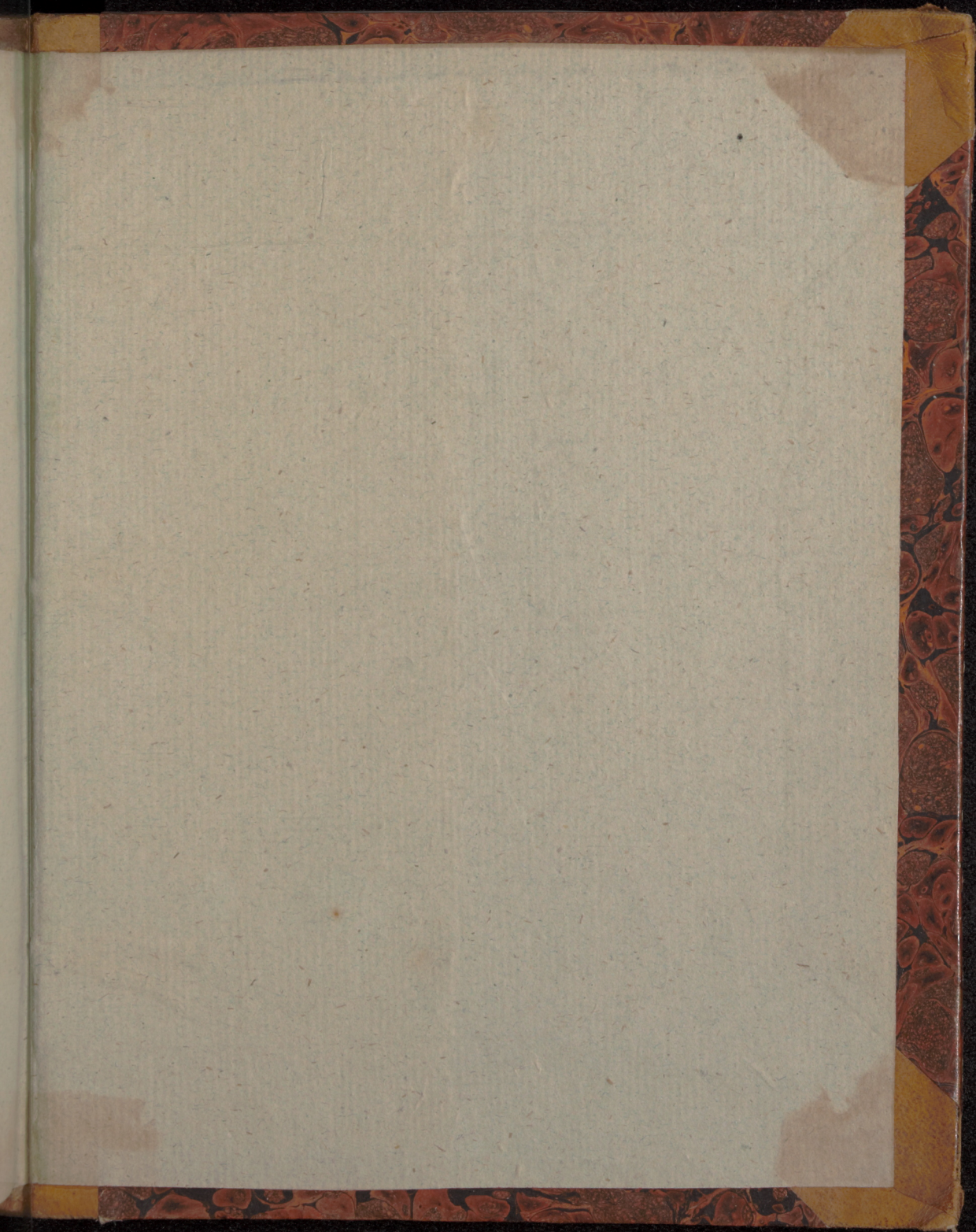
Et sic exantlatis, quæ pro instituti ratione, & cum in itinere simus constituti, dicenda fuere, Deo pro præstito auxilio grates, quas possumus, persolvimus maximas. De cætero vero benevoli & æqui Lectoris exasciato judicio, omnia quæ scripta sunt, lubentes submittimus.

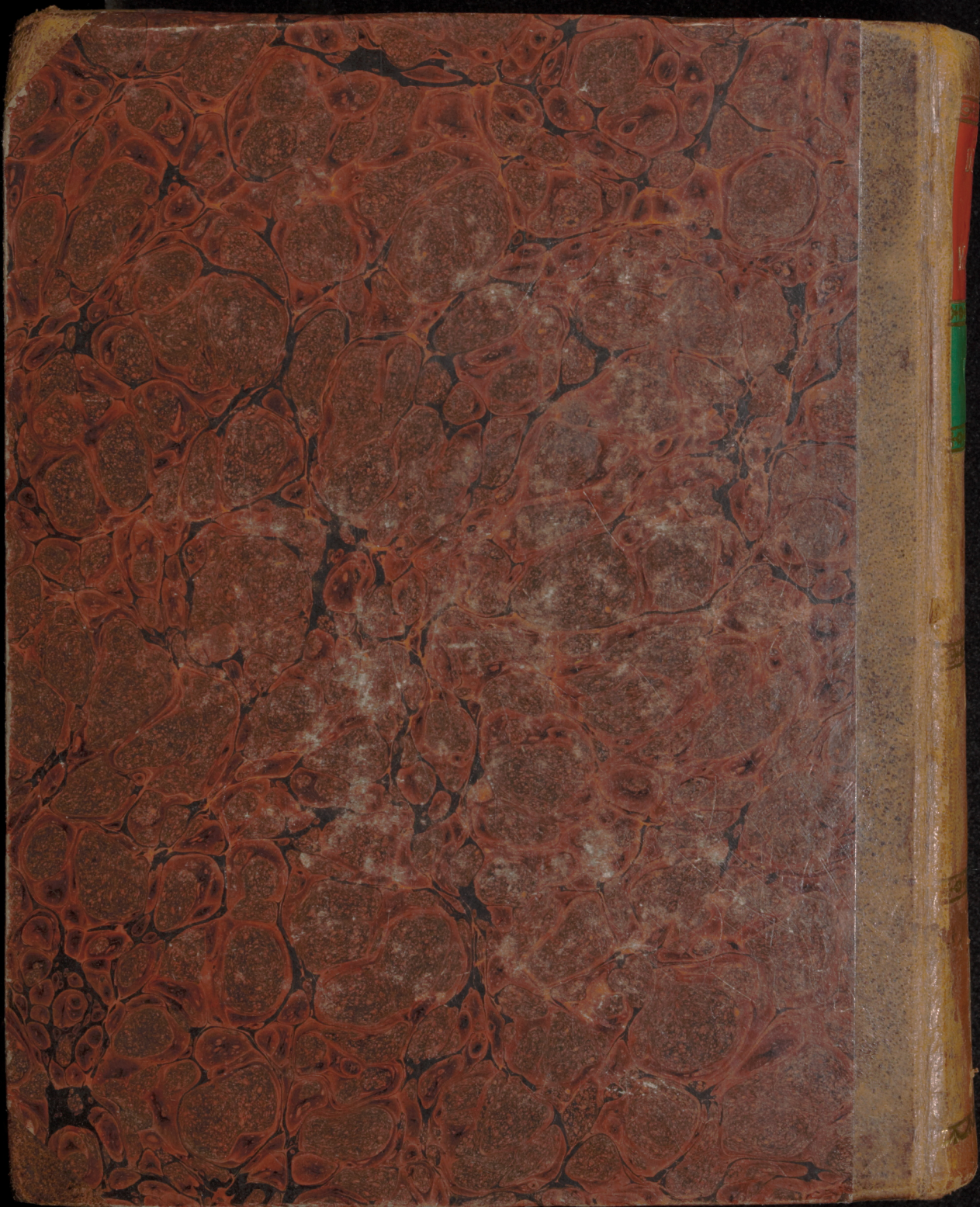
T A N T U M.

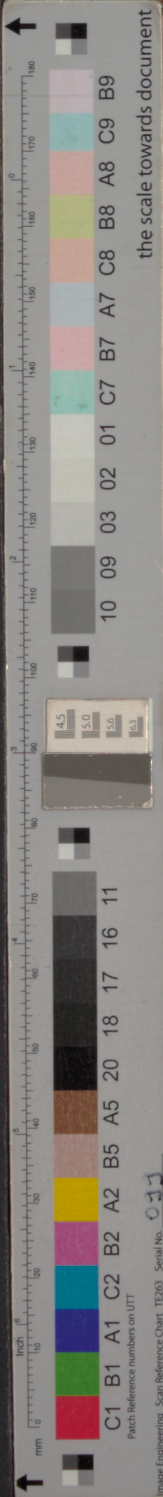

Universitäts
Bibliothek
Rostock

http://purl.uni-rostock.de/rostdok/ppn892626151/phys_0052

DFG

❧ (o) ❧ XIII

VIR PRAENOBILISSIMVS
VS ADOLPHVS KROHN
LVBECENSIS

ffima vitae suae ratione ita exponens:
inclytam Lubecam, vbi in lucem editus sum anno saeculi
tertio, die trigesimo Maii. Pater fuit HERMANNVS GEOR-
D. Reip. Lubecensis, quum in viuis esset, Syndicus, Ma-
ELISABETHA, Viri Magnifici HENRICI BALEMANNI,
per viginti annos primarii filia. Auum paternum habui
IOHANNEM ADOLPHVM KROHN I. V. D. Syndicum pri-
m, deinde Consulem Lubecensem. Auos quidem ad feros
eruauerat diuina prouidentia, quorum non solum exemplo
singulari quoque in me collata beneuolentia vti mihi licuit
citior Parentum carissimorum iactura. Matrem enim,
uulis essem, Patrem haud ita pridem, quum non exiguae
nanuductio, non sine luctu amisi. Nihil reliqui fecerunt
vt a teneris vnguiculis me bonorum Praeceptorum fidei
rum ex institutione hausi quae ad pietatem humanitatemque
BACKMEISTERVM, KROEGERVM, MÜNDERVM, postea
os, iam pie defunctos, itidemque Reu. KOHLREIFFIVM
guis artibusque ingenuis animum indefesso labore praepa-
is officinam litterariam publicam frequentare coepi & cura
OVERBECKII, B. LANGII & Cel. SELENII solidioris
cepi. Pro rostris etiam Gymnasticis, quum Auus honora-
HN Consul cum Aua amantissima A. 1750. die 28 Aprilis
o, Iubilaeum gamicum celebraret, de *Coniugum iubilant-*
nignissimo Numine, vero Deo Vitali deriuanda, publice
cessum vero in Academiam, recitata oratione, *de Lubeca*
rebus, quae eius originem reddunt dubiam, A. MDCCCLIII.
yacao Patrio dixi. Pater, quia Syndicatus officium, quod
t, mecum iuit in Academiam. Elegit Francofurtum ad
Ro per terras Hannoueranas, Brunsvicenses, & Marchicas,
cepit me, qui tunc fasces Academiae tenebat, Ill. POLAC-
aque Mathesin enucleantem audiui. Philosophicas praefere-
sunt Reu. SIMONETTI, Ill. SVRLANDIVM & Cel. CVRT-
docentes adii. Historiarum seriem narrante itidem Ill.
strauit. Institutionum & Pandectarum Elementa ab Ill.
LIO accepi, linguam gallicam captui accommodauit Mr.

)((3

MERCIER.